

7. ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น

7.1 จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

บริษัทมีทุนจดทะเบียนจำนวน 465.00 ล้านบาท และทุนชำระแล้วจำนวน 465.00 ล้านบาท แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญจำนวน 930.00 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท โดยมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนแบบหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง (One Share One Vote)

7.2 ข้อจำกัดการถือหุ้น

หุ้นของบริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) สามารถโอนได้โดยไม่มีข้อจำกัด โดยการโอนหุ้นจะต้องไม่ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นโดยบุคคลต่างด้าวมากกว่าร้อยละ 49.00 ของหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท

7.3 โครงสร้างผู้ถือหุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	290,760,803	31.265
2	นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	206,756,858	22.232
3	นางธนกร นันท์	57,733,320	6.208
4	นายธนกร นันท์	55,413,220	5.958
5	นางสาวกาญจน์ธนิศา นันท์	38,488,880	4.139
6	นายธนภัทร นันท์	38,488,880	4.139
7	บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	18,000,000	1.935
8	นายรัฐ พงษ์สุรพิพัฒน์	6,030,500	0.648
9	นายศราวุธ อนรรฆธรรม	5,850,000	0.629
10	นางสาวลาวัณย์ บุณะจินดา	5,065,000	0.545
11	นางสุจิตรา โกสีย์ศิริกุล	5,000,000	0.538
12	นายอนุรักษ์ บุญแสง	4,869,500	0.524
รวม		732,456,961	78.760

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลจากการปิดสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น (XO) ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2561

กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่โดยพฤติการณ์มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายการจัดการ หรือการดำเนินงานของบริษัท
อย่างมีนัยสำคัญ

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	290,760,803	31.26
2	นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	206,756,858	22.23
3	นางสาวอินทิรา สุเมธโชติเมธา	930,661	0.10
4	นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	930,661	0.10
5	นายระพีพัฒน์ สุเมธโชติเมธา	930,661	0.10
6	นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	930,661	0.10
7	นางเพลินพิศ สุเมธโชติเมธา	200,000	0.02
9	นายธนดล สุเมธโชติเมธา	200,000	0.02
10	นางสาวนภาพัช วิมลวัชรกร	1,865,295	0.20
11	นางธนกร นันท์	57,733,320	6.21
12	นายธนกร นันท์	55,413,220	5.96
13	นางสาวกาญจน์ธนิศา นันท์	38,488,880	4.14
14	นายธนภัทร นันท์	38,488,880	4.14
รวม		693,629,900	74.58

รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย

บริษัท เอสเค 15 จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สามารถสรุปได้ ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)	1,399,997	99.9997
2	นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	1	0.0001
3	นายมนทล นันท์	1	0.0001
4	นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	1	0.0001
รวม		1,400,000	100

บริษัท สากล เอนเนอจี ไปโอแมส พาวเวอร์ 15 จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สามารถสรุปได้ ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)	619,997	99.9995
2	นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	1	0.0001
3	นายมนทล นันท์	1	0.0001
4	นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	1	0.0001
รวม		620,000	100

บริษัท อารีอี ไปโอฟูเอลส์ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สามารถสรุปได้ ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)	112,500	75.0000
2	บริษัท อารีอี พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด	22,497	14.9980
3	บริษัท ฟ้าสงวุดชิพ จำกัด	15,001	10.0006
4	นายลาร์ส กุสตาฟ เลโอนาร์ต โกเดนแฮล์ม	1	0.0006
5	นายรัชชาริ ปัทมพงศา	1	0.0006
รวม		150,000	100

บริษัท แม่กระทิง เพาเวอร์ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สามารถสรุปได้ ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อผู้ถือหุ้น	จำนวน (หุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (%)
1	บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)	22,584,000	80.0000
2	นายพงศ์สวัสดิ์ ศุภศิริ	16,938	0.0600
3	นายปารย์ ปราศจากศัตรู	5,629,062	19.9400
รวม		28,230,000	100

7.4 ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่ในเรื่องที่มีผลกระทบต่อออกและเสนอขายหลักทรัพย์ หรือการบริหารงานของบริษัทโดยที่ข้อตกลงดังกล่าวมีบริษัทร่วมลงนามด้วย

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทฯ โดย ครอบครัวสุเมธโชติเมธา และครอบครัวนันท์ ได้ลงนามในหนังสือข้อตกลงไม่ประกอบกิจการ หรือเข้ามีส่วนได้เสียที่อาจมีความขัดแย้งกับธุรกิจในอนาคต ลงวันที่ 12 กันยายน 2560 โดยตกลงและรับรองต่อบริษัทฯ โดยมีสาระสำคัญสรุปว่า

- (1) จะไม่ประกอบกิจการ หรือเข้ามีส่วนได้เสียในธุรกิจที่อาจมีความขัดแย้งกับธุรกิจของบริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อย ซึ่งหมายถึง (1) สถานีก๊าซธรรมชาติหลักเอกชน (Private Mother Station: PMS) (2) โรงไฟฟ้าพลังงานทางเลือกที่ดำเนินธุรกิจโดยบริษัทย่อยของบริษัทฯ และ (3) สถานีก๊าซธรรมชาติ NGV

Conventional แบบ Ex-Pipeline (“ธุรกิจของบริษัท”) หรือธุรกิจอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันกับธุรกิจของบริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อย เว้นแต่เป็นกิจการหรือธุรกิจที่มีส่วนได้เสียและ/หรือประกอบกิจการอยู่แล้ว

- (2) หากในอนาคตกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ของบริษัทฯ ได้รับโอกาสหรือข้อเสนอทางธุรกิจใดๆ ซึ่งอาจมีความขัดแย้งกับธุรกิจของบริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อย ทางกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ของบริษัทฯ ตกลงจะเสนอโอกาสหรือข้อเสนอทางธุรกิจดังกล่าวให้กับบริษัทฯ ก่อน โดยจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ คณะกรรมการซึ่งมากของกรรมการที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง จะไม่นับรวมคะแนนเสียงของกรรมการที่มีส่วนได้เสีย และในกรณีที่มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติปฏิเสธหรือไม่ให้ความสนใจโอกาสหรือข้อเสนอทางธุรกิจดังกล่าวข้างต้น ทางกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ของบริษัทฯ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับข้อเสนอทางธุรกิจ มีสิทธิจะรับโอกาสหรือข้อเสนอทางธุรกิจดังกล่าวข้างต้นได้
- (3) ข้อตกลงไม่ประกอบกิจการ หรือเข้ามีส่วนได้เสียที่อาจมีความขัดแย้งกับธุรกิจในอนาคตต่อบริษัทฯ นี้ ไม่อาจยกเลิกหรือเพิกถอนได้ เว้นแต่ผู้รับรองได้ขาดจากการเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นของรายใหญ่ของบริษัทฯ หรือเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด ที่จะส่งผลให้หมดจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ แล้ว

7.5 การออกหลักทรัพย์อื่น

- ไม่มี -

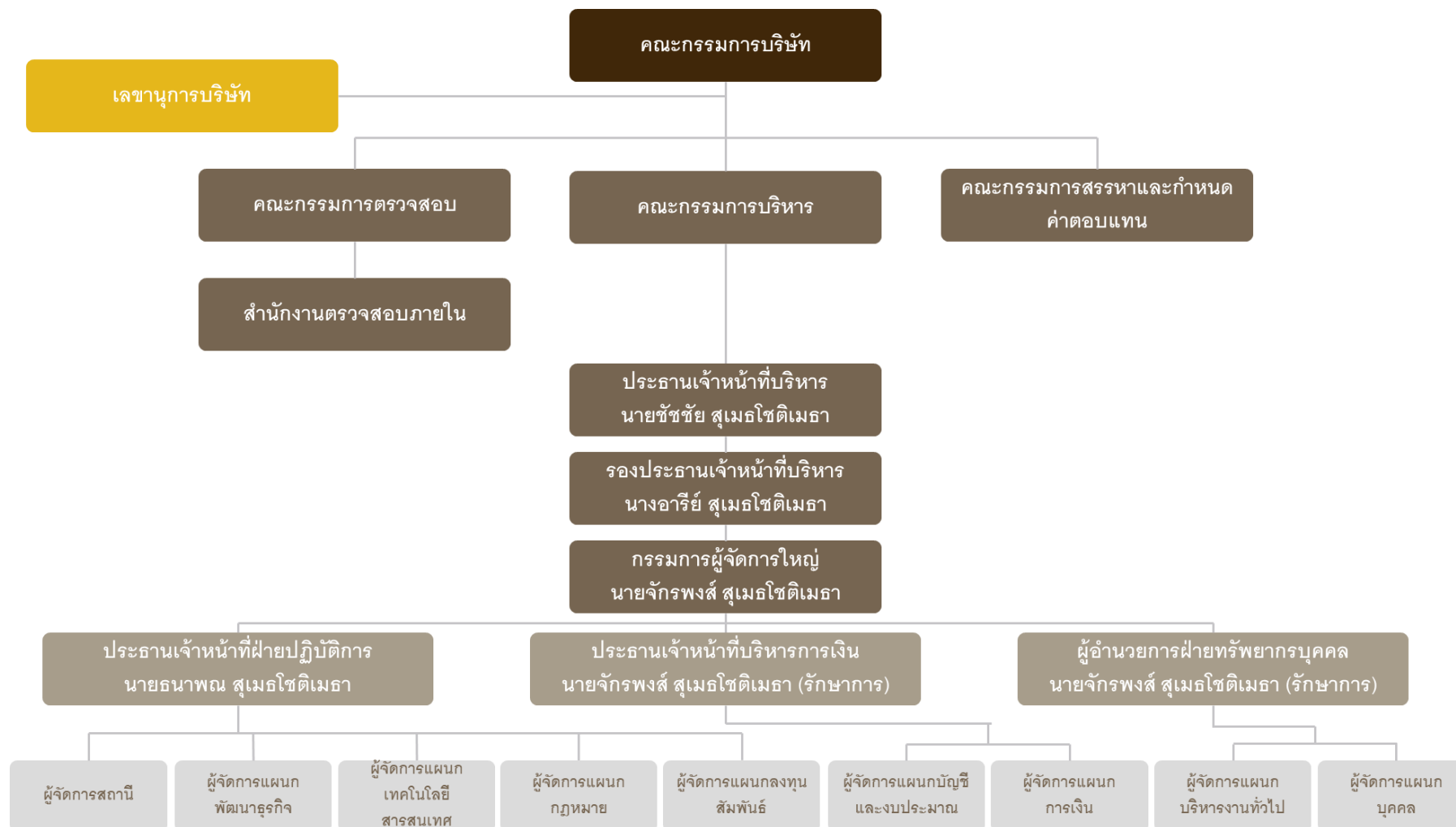
7.6 นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 40.00 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีจากงบเฉพาะกิจการและหลังหักเงินสำรองต่างๆ ทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทฯ และบริษัทย่อย โดยคณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาการจ่ายเงินปันผลโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นเป็นหลัก และการจ่ายเงินปันผลนั้นจะต้องไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานตามปกติของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สภาพคล่อง แผนการขยายธุรกิจ ความจำเป็นและความเหมาะสมอื่นใดในอนาคตและปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานของบริษัทฯตามที่คณะกรรมการบริษัทและ/หรือผู้ถือหุ้นของบริษัทเห็นสมควร

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลประจำปีของบริษัทฯ โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่เป็นการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลซึ่งคณะกรรมการบริษัทมีอำนาจอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลได้เป็นครั้งคราวเมื่อเห็นว่า บริษัทมีผลกำไรสมควรพอจะทำเช่นนั้นได้ แล้วให้รายงานที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมคราวต่อไปโดย

8. โครงสร้างการจัดการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 โครงสร้างองค์กรของ บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) เป็นดังนี้

8.1 โครงสร้างการจัดการ

โครงสร้างการจัดการของบริษัทฯ ประกอบด้วยคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยจำนวน 3 ชุด ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

8.1.1 คณะกรรมการบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 10 ท่าน ดังนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายดิเรก ลาวัณย์ศิริ	ประธานกรรมการบริษัท / กรรมการอิสระ
2. นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	กรรมการบริษัท
3. นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	กรรมการบริษัท
4. นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	กรรมการบริษัท
5. นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	กรรมการบริษัท
6. นางธนิภา พวงจำปา	กรรมการบริษัท
7. พล.ต.อ. วรพงษ์ ชิวปรีชา	ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ
8. นายวิฑูรย์ สิมะโชติคี่	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ
9. นางวิฐา พงศ์นุชิต	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ
10. นายอัฐวุฒิ ปักกร	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ

หมายเหตุ : นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคณะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561

โดยมีนางสาวภัทราภรณ์ เขียวรุ่งเพชร เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริษัท แต่งตั้งวันที่ 9 พฤศจิกายน 2561 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 7/2561

ทั้งนี้ รายละเอียดของกรรมการของ บริษัทปรากฏในเอกสารแนบ 1

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

(1) นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา หรือ นายธนาพล สุเมธโชติเมธา ลงลายมือชื่อร่วมกับนางอารีย์ สุเมธโชติเมธา หรือนางธนิภา พวงจำปา หรือนายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา หนึ่งในสามคนนี้ รวมเป็นสองคนและประทับตราสำคัญของ บริษัท หรือ

(2) นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา ลงลายมือชื่อร่วมกับนายธนาพล สุเมธโชติเมธา และประทับตราสำคัญของ บริษัท

การประชุมคณะกรรมการบริษัท

รายละเอียดของกรรมการที่เข้าร่วมประชุมเป็นดังนี้

รายชื่อคณะกรรมการบริษัท	จำนวนครั้งที่เข้าร่วม / จำนวนครั้งที่เข้าประชุมทั้งหมด		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
1. นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	5/6	6/7	7/7
2. นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	6/6	6/7	6/7
3. นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	6/6	6/7	6/7
4. นางสาวณัฐภัตสร เจียมวิจิตรกุล ^{1/}	6/6	7/7	6/7
5. นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	6/6	7/7	7/7
6. นางธนิภา พวงจำปา	5/6	7/7	7/7
7. พล.ต.อ. วรพงษ์ ชิวปรีชา	5/6	7/7	5/7
8. นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล ^{2/}	4/6	-/7	-/-
9. นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี	5/6	4/7	6/7
10. นางวิฐา พงศ์นุชิต	5/6	7/7	7/7
11. นายอัฐวุฒิ ปังกร ^{3/}	2/6	7/7	7/7
12. นายดิเรก ลาวัณย์ศิริ ^{4/}	-	5/7	7/7

หมายเหตุ :

^{1/} นางสาวณัฐภัตสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคณะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561

^{2/} นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล ได้ลาออกและพ้นจากตำแหน่งกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2560

^{3/} นายอัฐวุฒิ ปังกร ได้เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559

^{4/} นายดิเรก ลาวัณย์ศิริ ได้เข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ลาออก ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2560

8.1.2 คณะกรรมการตรวจสอบ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการตรวจสอบของ บริษัทฯ มีจำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย

รายชื่อคณะกรรมการตรวจสอบ	ตำแหน่ง
1. พล.ต.อ. วรพงษ์ ชิวปรีชา	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี	กรรมการตรวจสอบ
3. นางวิฐา พงศ์นุชิต	กรรมการตรวจสอบ
4. นายอัฐวุฒิ ปังกร	กรรมการตรวจสอบ

โดยมีนางสาวพิมล ชนชนะชัย เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 5 เมษายน 2560 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 2/2560

ทั้งนี้ นายอัฐวุฒิ ปังกร เป็นกรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านบัญชีและการเงินเพียงพอที่จะทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทฯ โดยนายอัฐวุฒิ ปังกร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี และปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ

รายละเอียดของกรรมการตรวจสอบที่เข้าร่วมประชุมเป็นดังนี้

รายชื่อคณะกรรมการตรวจสอบ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วม / จำนวนครั้งที่เข้าประชุมทั้งหมด		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
1. พล.ต.อ. วรพงษ์ ชิวปรีชา	5/5	4/4	6/7
2. นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล ^{1/}	4/5	-/4	-/-
3. นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี	5/5	3/4	5/7
4. นางรวิฐา พงศ์นุชิต	5/5	4/4	7/7
5. นายอัฐวุฒิ ปังกร ^{2/}	2/5	4/4	7/7

หมายเหตุ :

^{1/} นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล ได้ลาออกและพ้นจากตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2560

^{2/} นายอัฐวุฒิ ปังกร ได้เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ ตามมติที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559

8.1.3 คณะกรรมการบริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริหารของ บริษัทฯ มีจำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย

รายชื่อคณะกรรมการบริหาร	ตำแหน่ง
1. นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	ประธานกรรมการบริหาร
2. นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	กรรมการบริหาร
3. นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	กรรมการบริหาร
4. นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	กรรมการบริหาร

หมายเหตุ : นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคณะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561

โดยมีนางสาวภัทราภรณ์ เขียวรุ่งเพชร เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร ตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน 2561 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ 9/2561

8.1.4 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของ บริษัทฯ มีจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

รายชื่อคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	ตำแหน่ง
1. นางรวิฐา พงศ์นุชิต	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2. นายอัฐวุฒิ ปังกร ^{1/}	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
3. นางสาวณัฐชา พรหมรักษา ^{2/}	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

หมายเหตุ :

นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคนะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561

^{1/} นายอัฐวุฒิ ปภังกร ได้เข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ลาออก ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 7/2561 เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2561

^{2/} นางสาวณัฐชา พรหมรักษา ได้เข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ลาออก ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2561 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561

โดยมีนางสาวภัทราภรณ์ เขียวรุ่งเพชร เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2561 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ครั้งที่ 2/2561

8.2 ผู้บริหาร (ตามคำนิยามผู้บริหาร * ของประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผู้บริหารของบริษัทฯ มีจำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วย

รายชื่อผู้บริหาร	ตำแหน่ง
1. นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารอาวุโส
3. นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	กรรมการผู้จัดการใหญ่ / (รักษาการ) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน / (รักษาการ) ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
4. นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ

หมายเหตุ :

ผู้บริหาร หมายความว่า ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารที่รายงานต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายชื่อที่ทุกราย และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ รายละเอียดของผู้บริหารของบริษัทฯ ปรากฏในเอกสารแนบ 1

8.2.1 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

- (1) ดูแล บริหาร ดำเนินงาน และปฏิบัติงานประจำตามปกติธุรกิจเพื่อประโยชน์ของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมาย แผนการดำเนินธุรกิจ และงบประมาณที่กำหนดโดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร
- (2) บริหารจัดการการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามภารกิจหลักที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหาร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินธุรกิจ และงบประมาณของบริษัท และกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการบริหาร
- (3) กำกับดูแลการดำเนินการด้านการเงิน การตลาด งานบริหารบุคคล และด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ โดยรวมเพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนการดำเนินงานของบริษัทที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการบริหาร
- (4) มีอำนาจจ้าง แต่งตั้ง โยกย้าย ปลดออก และเลิกจ้างพนักงานบริษัทในตำแหน่งที่ต่ำกว่าประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร

- (5) มีอำนาจกำหนดอัตราค่าจ้าง ค่าตอบแทน บำเหน็จรางวัล เงินโบนัส และปรับขึ้นเงินเดือนสำหรับพนักงานบริษัทในตำแหน่งที่ต่ำกว่าประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร ภายใต้กรอบและนโยบายที่คณะกรรมการบริหารกำหนดไว้และ/หรือตามที่กำหนดไว้ในอำนาจอนุมัติ (Authority Limits)
- (6) เจรจา และเข้าทำสัญญา สั่งจ่ายเงิน และ/หรือ ธุรกรรมใดๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจปกติของบริษัท ทั้งนี้ วงเงินสำหรับแต่ละรายการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกำหนดและ/หรือตามที่กำหนดไว้ในอำนาจอนุมัติ (Authority Limits)
- (7) อนุมัติแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของบริษัท ภายในวงเงินตามที่กำหนดไว้ในอำนาจอนุมัติ (Authority Limits)
- (8) อนุมัติการกู้ยืมเงิน และการขอสินเชื่อใด ๆ จากสถาบันการเงิน การให้กู้ยืม ตลอดจนการจำนำ จำนอง หรือเข้าเป็นผู้ค้ำประกันของบริษัทและบริษัทย่อย และการลงทุนของบริษัท ภายในวงเงินตามที่กำหนดไว้ในอำนาจอนุมัติ (Authority Limits)
- (9) อนุมัติค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ การจัดสัมมนา จัดกิจกรรมสหพันธการ และจัดประชุมสัมพันธ์ภายในวงเงินตามที่กำหนดไว้ในอำนาจอนุมัติ (Authority Limits)
- (10) ออกคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ และบันทึกต่างๆ ภายในบริษัทเพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามนโยบาย และเพื่อผลประโยชน์ของบริษัท รวมถึงรักษาระเบียบวินัยภายในองค์กร
- (11) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการบริหาร รวมทั้งมีอำนาจดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว
- (12) มอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดแทนประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร

ทั้งนี้ การมอบอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารนั้นจะไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจหรือมอบอำนาจช่วงที่ทำให้ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือผู้รับมอบอำนาจจากประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารสามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อยของบริษัท ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติไว้

8.3 เลขาธิการบริษัท

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2559 มีมติแต่งตั้ง นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา เป็นเลขาธิการบริษัท โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. หลักทรัพย์ โดยคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการบริษัท ปรากฏในเอกสารแนบ 1

ขอบเขตอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขาธิการบริษัทฯ

- (1) จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานประจำปีของบริษัท หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น ในนามของบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการ
- (2) เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหารในนามของบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการ

- (3) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด และจัดส่งสำเนารายงานการมีส่วนได้เสียตามมาตรา 89/14 ซึ่งจัดทำโดยกรรมการให้ประธานกรรมการและประธานกรรมการตรวจสอบทราบภายใน 7 วันทำการ นับแต่วันที่บริษัทได้รับรายงานนั้นในนามของบริษัท และ/หรือ คณะกรรมการ
- (4) ให้คำแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของบริษัท ที่คณะกรรมการบริษัทต้องการทราบและติดตามให้มีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้องสม่ำเสมอ รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด และ/หรือ กฎหมายที่มีนัยสำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบ
- (5) จัดการประชุมผู้ถือหุ้นและการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับของบริษัท และข้อพึงปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- (6) บันทึกรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น และการประชุมของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท
- (7) ดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบและข้อกำหนดของหน่วยงานดังกล่าว
- (8) ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัท และการดำเนินการอื่นใดให้เป็นไปตามกฎหมาย และ/หรือ ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด และ/หรือ ตามที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการบริษัท

8.4 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

8.4.1 ค่าตอบแทนกรรมการ

(ก) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2561 ได้อนุมัติค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย ในรูปค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมต่อครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- คณะกรรมการบริษัท

ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุมต่อครั้ง
ประธานกรรมการบริษัท	20,000 บาท	25,000 บาท
กรรมการบริษัท ^{1/}	10,000 บาท	15,000 บาท

หมายเหตุ : ^{1/} ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2561 ได้อนุมัติค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย ในรูปค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมต่อครั้ง ในวงเงินไม่เกิน 3,000,000 บาทต่อปี ทั้งนี้กรรมการบริษัทที่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริหารสละสิทธิไม่รับค่าตอบแทนรายเดือนในการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัทของกรรมการจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา, นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา, นายธนนาถ สุเมธโชติเมธา, นางสาวณัฐภัฏสร เจียมวิจิตรกุล, และนายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา ซึ่งมีผลตั้งแต่เดือน เมษายน 2559 เป็นต้นไป

- คณะกรรมการตรวจสอบ

ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุมต่อครั้ง
ประธานกรรมการตรวจสอบ	-	20,000 บาท
กรรมการตรวจสอบ	-	12,000 บาท

- คณะกรรมการบริหาร

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 3/2559 มีมติรับทราบการกำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหาร ในการขอดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของบริษัทโดยไม่รับค่าตอบแทน ทั้งที่เป็นค่าตอบแทนรายเดือนและค่าเบี้ยประชุม และจะยังคงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทต่อไป โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2559

- คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุมต่อครั้ง
ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	-	12,000 บาท
กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ^{1/}	-	10,000 บาท

หมายเหตุ : ^{1/} ค่าเบี้ยประชุมของกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจำนวน 12,000 บาท สำหรับกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารเท่านั้น สำหรับกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารไม่มีค่าตอบแทน

รายชื่อกรรมการบริษัท	ค่าตอบแทนกรรมการ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559)						รวม
	คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการ การตรวจสอบ		คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน		
	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	
1. นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	125,000	60,000	-	-	-	-	185,000
2. นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	90,000	30,000	-	-	-	-	120,000
3. นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	90,000	30,000	-	-	-	-	120,000
4. นางสาวณัฐภััสสร เจียมวิจิตรกุล	90,000	30,000	-	-	20,000	-	140,000
5. นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	90,000	30,000	-	-	-	-	120,000
6. นางธนิภา พวงจำปา	75,000	120,000	-	-	-	-	195,000
7. พล.ต.อ. วรพงษ์ ชิวปรีชา	75,000	120,000	100,000	-	-	-	295,000
8. นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	60,000	120,000	48,000	-	-	-	228,000
9. นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี	75,000	120,000	60,000	-	-	-	255,000
10. นางรวิฐา พงศ์นุชิต	75,000	120,000	60,000	-	24,000	-	279,000
11. นายอัฐวุฒิ ปักกร	30,000	40,000	24,000	-	-	-	94,000
รวม	875,000	820,000	292,000	-	44,000	-	2,031,000

(ข) ค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน

- ไม่มี -

รายชื่อกรรมการบริษัท	ค่าตอบแทนกรรมการ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560)						รวม
	คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการ การตรวจสอบ		คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน		
	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	
1. นายดิเรก ลาวัญศิริ ^{1/}	100,000	180,000	-	-	-	-	280,000
2. นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	95,000	-	-	-	-	-	95,000
3. นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	75,000	-	-	-	-	-	75,000
4. นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	75,000	-	-	-	-	-	75,000
5. นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล	90,000	-	-	-	40,000	-	130,000
6. นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	90,000	-	-	-	-	-	90,000
7. นางธนิภา พวงจำปา	90,000	120,000	-	-	-	-	210,000
8. พล.ต.อ. วรพงษ์ ชิวปรีชา	90,000	120,000	120,000	-	-	-	330,000
9. นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	-	30,000	-	-	-	-	30,000
10. นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี	60,000	120,000	48,000	-	-	-	228,000
11. นางวิฐา พงศ์นุชิต	105,000	120,000	72,000	-	48,000	-	345,000
12. นายอัฐวุฒิ ปังกร	105,000	120,000	72,000	-	-	-	297,000
รวม	975,000	810,000	312,000	-	88,000	-	2,185,000

หมายเหตุ : ^{1/} ศจ. กิตติคุณ ดร. ดิเรก ลาวัญศิริ ได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทและกรรมการอิสระ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2560

(ข) ค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน

- ไม่มี -

รายชื่อกรรมการบริษัท	ค่าตอบแทนกรรมการ (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)						รวม
	คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการ การตรวจสอบ		คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน		
	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทน รายเดือน	
1. นายดิเรก ลาวัณย์ศิริ	175,000	240,000	-	-	-	-	415,000
2. นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา	105,000	-	-	-	-	-	105,000
3. นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	90,000	-	-	-	-	-	90,000
4. นายธนาพล สุเมธโชติเมธา	90,000	-	-	-	-	-	90,000
5. นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ^{1/}	90,000	-	-	-	10,000	-	100,000
6. นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	105,000	-	-	-	-	-	105,000
7. นางธนิภา พวงจำปา	105,000	120,000	-	-	-	-	225,000
8. พล.ต.อ. วรพงษ์ ชิวปรีชา	75,000	120,000	120,000	-	-	-	315,000
9. นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี	90,000	120,000	60,000	-	-	-	270,000
10. นางวิวิฐา พงศ์นุชิต	105,000	120,000	84,000	-	24,000	-	333,000
11. นายอัฐวุฒิ ปภังกร	105,000	120,000	84,000	-	-	-	309,000
รวม	1,135,000.00	840,000	348,000	-	34,000	-	2,357,000

หมายเหตุ : ^{1/} นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคณะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561

(ข) คำตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน

- ไม่มี -

8.4.2 ค่าตอบแทนของผู้บริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

(ก) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ปี 2559 , ปี 2560 และ ปี 2561 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหาร เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นจำนวน 11,173,232 บาท, 13,054,675.74 บาท และ 12,410,449.46 บาท ตามลำดับ โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบ เงินเดือน โบนัส และอื่นๆ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยสรุปได้ดังนี้

ค่าตอบแทนผู้บริหาร	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	จำนวน (คน)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (คน)	จำนวนเงิน (บาท)
เงินเดือนและโบนัส	5	10,996,800	5	12,517,484	5	11,862,326
อื่นๆ	-	176,432	-	537,191.74	-	548,123.46
รวม		11,173,232		13,054,675.74	-	12,410,449.46

หมายเหตุ : "ค่าตอบแทนผู้บริหารในตารางข้างต้น เป็นค่าตอบแทนของผู้บริหารตามนโยบายของสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งแตกต่างจากค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และหมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล สำหรับงวดสามเดือนสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2562

โดยผู้บริหารของบริษัทตามตารางดังกล่าว ประกอบด้วย นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา, นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา, นายธนาพล สุเมธโชติเมธา, นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา และนางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล (ทั้งนี้นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคณะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561)

(ข) ค่าตอบแทนที่ไม่เป็นตัวเงิน

- ไม่มี -

8.5 บุคลากร

8.5.1 จำนวนพนักงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีพนักงานจำนวนทั้งสิ้น 72 คน โดยแบ่งตามแผนก ดังนี้

ฝ่ายงาน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
ผู้บริหาร	6	6	6	4
ฝ่ายบริหาร – พนักงาน	0	3	2	1
แผนกวิศวกรรม	29	28	29	26
แผนกบุคคล	10	15	15	13
แผนกบริหารงานทั่วไป	6	7	7	6
แผนกระบบงานมาตรฐานฯ	3	3	3	3
แผนกบัญชีและงบประมาณ	3	4	6	6
แผนกพัฒนาธุรกิจ	2	3	3	3
แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	2
แผนกการเงิน	0	1	2	3
แผนกกฎหมาย	0	2	2	2
สำนักตรวจสอบภายใน	0	0	2	2
แผนกลงทุนสัมพันธ์	0	0	1	1
รวม	60	73	79	72

หมายเหตุ : (1) ข้อมูลของ บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้แก่ บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน), บริษัท เอสเค 15 จำกัด, บริษัท สากล เอนเนอจี ไบโอมัส พาวเวอร์ 15 จำกัด และบริษัท สากล ไบโอมัส พาวเวอร์ จำกัด (เลิกกิจการและชำระบัญชีในปี 2559)

8.5.2 ค่าตอบแทนของพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ในปี 2559 บริษัทได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานรวม 67 ราย (ไม่นับรวมผู้บริหาร) เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ 18,935,853 บาท, ปี 2560 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานรวม 73 ราย (ไม่นับรวมผู้บริหาร) เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ 25,45,600 บาท และ ปี 2561 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานรวม 68 ราย (ไม่นับรวมผู้บริหาร) เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ 26,415,220 บาท โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบเงินเดือนโบนัส และค่าตอบแทนอื่นๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ค่าตอบแทนพนักงาน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เงินเดือนและโบนัส	15,857,944	21,777,455	24,121,669
ค่าล่วงเวลา	869,260	1,100,368	1,187,457
เบี้ยเลี้ยงและเบี้ยขยัน	849,365	624,393	264,800
อื่นๆ	1,359,284	1,983,384	841,294
รวม	18,935,853	25,485,600	26,415,220

ทั้งนี้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของ บริษัทและบริษัทย่อย จัดตั้งเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 โดยทางสำนักงานฯ ก.ล.ต. ได้รับจดทะเบียนแล้ว และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559

8.5.3 นโยบายในการพัฒนาพนักงาน

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพระดับมืออาชีพ เปิดโอกาสให้พนักงานได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนให้พนักงานมีความก้าวหน้าตามสายอาชีพไปพร้อมกับความสำเร็จในการดำเนินการของบริษัทฯ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. จัดให้มีการฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยพิจารณาตามความเหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ของพนักงานแต่ละคน
2. บริษัทฯ ส่งเสริมให้พนักงานที่เข้ารับการฝึกอบรมได้มีโอกาสแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปยังพนักงานคนอื่นๆ ด้วย เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ภายในองค์กร ในรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management)

8.5.4 ข้อพิพาทด้านแรงงาน

ในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทไม่มีข้อพิพาทด้านแรงงานที่บริษัทเป็นคู่ความหรือคู่กรณี ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท

8.5.5 อำนาจดำเนินการ

บริษัทได้จัดทำ คู่มืออำนาจการดำเนินการ เพื่อใช้แบ่งแยกขอบเขตอำนาจหน้าที่และเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติงานของผู้จัดการ ผู้บริหาร และคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในองค์กร ล่าสุดบริษัทได้มีการแก้ไขปรับปรุงอำนาจอนุมัติดำเนินการโดยมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2561 เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างองค์กรปัจจุบันและเพื่อความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริง

โดยบริษัทมีความมุ่งหมายเพื่อกระจายความรับผิดชอบ อำนาจในการตัดสินใจ และการสั่งการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงขอบเขตความรับผิดชอบอำนาจของตนเอง และเพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน โดยมีหลักฐานอ้างอิง

9. การกำกับดูแลกิจการ

9.1 นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทได้ดำเนินธุรกิจภายใต้นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณทางธุรกิจ ที่ครอบคลุมทั้งเรื่องการเงิน การลงทุน การแข่งขัน และการดำเนินธุรกิจที่มีธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยบริษัทได้เผยแพร่แนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจให้ผู้บริหาร พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียทราบผ่านเว็บไซต์ของบริษัท www.sakolenergy.com ตลอดจนได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการต่อต้านทุจริตและการติดสินบน เพื่อเป็นหลักการและแนวปฏิบัติสำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการกำกับกิจการที่ดี ซึ่งปัจจุบันบริษัทอยู่ระหว่างการศึกษาเพื่อพิจารณาเข้าร่วมโครงการนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันกับองค์กรภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทำให้บริษัทได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2561 อยู่ในระดับ “ดีมาก” ซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยภายใต้การสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้คณะกรรมการบริษัทจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท รวมถึงยึดถือและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของบริษัท เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และยังทำให้เกิดความโปร่งใสต่อนักลงทุน อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจของบริษัทต่อบุคคลภายนอก โดยนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทครอบคลุมหลักการ 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น (The Rights of Shareholders)

บริษัทฯ ตระหนักและให้ความสำคัญในสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ของผู้ถือหุ้น ทั้งในฐานะของนักลงทุนในหลักทรัพย์และเจ้าของบริษัท เช่น สิทธิในการซื้อ ขาย โอน หลักทรัพย์ที่ตนถืออยู่ สิทธิในการที่จะได้รับส่วนแบ่งผลกำไรจากบริษัทฯ สิทธิในการได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ สิทธิต่างๆ ในการประชุมผู้ถือหุ้น สิทธิในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัทฯ เช่น การจัดสรรเงินปันผล การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การอนุมัติธุรกรรมที่สำคัญและมีผลต่อทิศทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ รวมถึงการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัทฯ มีพันธกิจในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น ดังนี้

(1) บริษัทฯ จะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมทั้งข้อมูลประกอบการประชุมตามวาระต่างๆ ให้ผู้ถือหุ้นรับทราบล่วงหน้าและประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือระยะเวลาอื่นใดตามที่กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องประกาศกำหนด

(2) ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตัวเอง บริษัทฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลอื่นใดเข้าร่วมประชุมแทนได้

(3) ในการจัดประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทฯ จะใช้สถานที่ซึ่งสะดวกแก่การเดินทาง รวมถึงเลือกวันเวลาที่เหมาะสมและจัดสรรเวลาในการประชุมอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท

(4) ในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นทุกรายมีสิทธิอย่างเท่าเทียมกันในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะหรือตั้งคำถามในวาระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างอิสระก่อนการลงมติในวาระใดๆ และจะมีกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อตอบคำถามในที่ประชุม

(5) ภายหลังการประชุมผู้ถือหุ้นแล้วเสร็จ บริษัทฯ จะจัดทำรายงานการประชุมที่บันทึกข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วนในสาระสำคัญเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The Equitable Treatment of Shareholders)

บริษัทฯ ได้กำหนดให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้ถือหุ้นรายย่อย ผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นที่มีได้เป็นผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยหรือต่างด้าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ในการดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นแต่ละครั้ง บริษัทฯ จะให้โอกาสแก่ผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน โดยก่อนเริ่มการประชุม ประธานในที่ประชุมจะชี้แจงวิธีการใช้สิทธิออกเสียง และวิธีนับคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้นที่ต้องลงมติในแต่ละวาระ และยังเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะที่เข้าร่วมประชุมทุกรายสามารถแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมทั้งซักถามในแต่ละวาระโดยใช้เวลาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ โดยประธานในที่ประชุมจะดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระที่กำหนดไว้

(2) ในวาระเลือกตั้งกรรมการ บริษัทฯ จะสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งเป็นรายคน

(3) บริษัทฯ ได้กำหนดให้กรรมการรายงานการมีส่วนได้เสียในวาระการประชุมใดๆ อย่างน้อยก่อนการพิจารณาในวาระที่เกี่ยวข้องในการประชุมคณะกรรมการบริษัทและบันทึกส่วนได้เสียดังกล่าวในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งห้ามมิให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะที่ไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระในวาระที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประชุมในวาระนั้นๆ

(4) บริษัทฯ ได้กำหนดแนวทางในการเก็บรักษาและป้องกันการนำข้อมูลภายในของบริษัทฯ ไปใช้ โดยห้ามบุคคลหรือหน่วยงานที่ทราบข้อมูลภายในนำข้อมูลดังกล่าวไปเปิดเผยต่อหน่วยงานหรือบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวหรือนำข้อมูลนั้นไปใช้ไม่ว่าเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการที่อาจเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ถือเป็นการฝ่าฝืนอย่างร้ายแรงและจะถูกลงโทษทางวินัย

หมวดที่ 3 การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Consideration on the Role of Interested Persons)

บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียภายใน ได้แก่ ผู้ถือหุ้นและพนักงานของบริษัท หรือผู้มีส่วนได้เสียภายนอก เช่น คู่ค้า ลูกค้า เป็นต้น โดยบริษัทฯ ตระหนักดีว่าการสนับสนุนและข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการและการพัฒนาธุรกิจของบริษัทฯ ดังนั้น บริษัทฯ จะปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวได้รับการดูแลอย่างดี นอกจากนี้ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ บริษัทฯ ได้คำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ตามแนวทางดังต่อไปนี้

ผู้ถือหุ้น : บริษัทฯ จะดำเนินธุรกิจด้วยความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งมั่นที่จะสร้างผลการดำเนินงานที่ดีและการเจริญเติบโตที่มั่นคง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว รวมทั้งดำเนินการเปิดเผยข้อมูลด้วยความโปร่งใสและเชื่อถือได้ต่อผู้ถือหุ้น

พนักงาน : บริษัทฯ จะปฏิบัติต่อพนักงานทุกรายอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ และศักยภาพของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดอบรม การสัมมนา และการฝึกอบรม โดยให้โอกาสอย่างทั่วถึงกับพนักงานทุกคนและพยายามสร้างแรงจูงใจให้พนักงานที่มีความรู้ความสามารถสูงให้อยู่กับบริษัทเพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป อีกทั้งยังได้กำหนด

แนวทางในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น การห้ามใช้ข้อมูลภายในอย่างเคร่งครัด เป็นต้น

ลูกค้า : บริษัทฯ มีกระบวนการในการคัดเลือกคู่ค้าโดยการให้คู่ค้าแข่งขันบนข้อมูลที่เท่าเทียมกัน และคัดเลือกคู่ค้าด้วยความยุติธรรมภายใต้หลักเกณฑ์ในการประเมินและคัดเลือกคู่ค้าของบริษัทฯ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้จัดทำรูปแบบสัญญาที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่คู่สัญญาทุกฝ่าย และจัดให้มีระบบติดตามเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาอย่างครบถ้วน และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดหา โดยบริษัทฯ ช้อสินค้าจากคู่ค้าตามเงื่อนไขทางการค้า ตลอดจนปฏิบัติตามสัญญาต่อคู่ค้าอย่างเคร่งครัด

ลูกค้า : บริษัทฯ รับผิดชอบต่อลูกค้าโดยการรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าและบริการ รวมถึงการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าให้ครบถ้วนและครอบคลุมให้มากที่สุด เพื่อมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าในระยะยาว นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับสินค้าและบริการของบริษัทฯ รวมทั้งยังจัดให้มีช่องทางให้ลูกค้าของบริษัทฯ สามารถแจ้งปัญหาหรือการให้บริการที่ไม่เหมาะสมเพื่อที่บริษัทฯ จะได้ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสินค้าและบริการของบริษัทฯ ได้อย่างรวดเร็ว

เจ้าหน้าที่ : บริษัทฯ จะปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ตามสัญญาที่มีต่อเจ้าหน้าที่เป็นสำคัญ รวมทั้ง การชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ยและการดูแลหลักประกันต่างๆ ภายใต้สัญญาที่เกี่ยวข้อง

คู่แข่ง : บริษัทฯ ประพฤติตามกรอบการแข่งขันที่ดี มีจรรยาบรรณและอยู่ในกรอบของกฎหมาย รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม

สังคมและส่วนรวม : บริษัทฯ ใส่ใจและให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยของสังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของผู้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทฯ และส่งเสริมให้พนักงานของบริษัทฯ มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมทั้งจัดให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ บริษัทฯ พยายามเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการสร้างและรักษาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมและสังคม ตลอดจนส่งเสริมวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่บริษัทดำเนินกิจการอยู่

นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้เสียสามารถสอบถามรายละเอียด แจ้งข้อร้องเรียน หรือเบาะแสการกระทำผิดทางกฎหมาย ความไม่ถูกต้องของรายงานทางการเงิน ระบบควบคุมภายในที่บกพร่อง หรือการผิดจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัทฯ ผ่านกรรมการอิสระ หรือกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ได้ ทั้งนี้ข้อมูลร้องเรียนและเบาะแสที่แจ้งมายังบริษัทฯ จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ โดยกรรมการอิสระหรือกรรมการตรวจสอบจะดำเนินการสั่งการตรวจสอบข้อมูลและหาแนวทางแก้ไข (หากมี) และจะรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทต่อไป

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

- (1) บริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อการเงินของบริษัทฯ และสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้สอบทานคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายใน

รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงินและรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ นอกจากนี้คณะกรรมการยังสนับสนุนให้มีการจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินในทุกไตรมาส

- (2) บริษัทฯ จะจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการแต่ละท่าน บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัทฯ จำนวนครั้งของการประชุมและการเข้าประชุมในปีที่ผ่านมา ณ สำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ
- (3) บริษัทฯ จะเปิดเผยค่าสอบบัญชีและค่าบริการอื่นที่ผู้สอบบัญชีให้บริการ
- (4) บริษัทฯ จะจัดให้มีรายงานนโยบายการกำกับดูแลกิจการ จรรยาบรรณธุรกิจ นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง และนโยบายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ได้ให้ความเห็นชอบไว้โดยสรุป และผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวรวมทั้งกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวได้ พร้อมด้วยเหตุผล

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบต่อของคณะกรรมการ (Responsibilities of the Board of Directors)

1. โครงสร้างคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยบุคคลซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่สามารถเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท โดยเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและภาพรวมขององค์กร ตลอดจนมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

ปัจจุบันคณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วยกรรมการบริษัทที่เป็นผู้บริหารจำนวน 4 ท่าน (Executive Directors) และกรรมการบริษัทที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 6 ท่าน (Non-executive Directors) โดยมีกรรมการที่มีคุณสมบัติเป็นอิสระ 5 ท่าน ซึ่งคิดเป็นจำนวนเกินกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการบริษัททั้งหมด อันจะทำให้เกิดการถ่วงดุลในการพิจารณาและออกเสียงในเรื่องต่างๆ อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกิน 3 ปีตามที่กฎหมายกำหนด โดยกรรมการอิสระจะมีวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทจะเห็นว่าบุคคลนั้นสมควรดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระของบริษัทต่อไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท นอกจากนี้ กรรมการและผู้บริหารของบริษัทสามารถเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทในเครือหรือบริษัทอื่นได้ แต่ต้องเป็นไปตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องแจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้รับทราบด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยในการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ดังนี้

(1) **คณะกรรมการตรวจสอบ** ประกอบด้วย กรรมการตรวจสอบจำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน เพื่อทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลและตรวจสอบการบริหารงาน การควบคุมภายในและการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้การปฏิบัติงานและการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทเป็นไปอย่างโปร่งใสและน่าเชื่อถือ

หมายเหตุ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรุณ ภิภังกร เป็นกรรมการที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอบทานงบการเงินของบริษัท

(2) คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย กรรมการบริหารจำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน เพื่อทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนคณะกรรมการบริษัทในการบริหารจัดการกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน ข้อบังคับ และคำสั่งใดๆ รวมทั้งเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้กรอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

(3) คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วย กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนอย่างน้อย 3 ท่านเพื่อทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารระดับสูง พิจารณารูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงเพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอนุมัติและ/หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติต่อไป (แล้วแต่กรณี) รวมถึงพัฒนาผู้บริหารระดับสูงของบริษัท

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้จัดให้มีเลขานุการบริษัท เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการประชุมคณะกรรมการบริษัท และการประชุมผู้ถือหุ้น รวมทั้งสนับสนุนงานของคณะกรรมการบริษัท โดยการให้คำแนะนำในเรื่องข้อกำหนดตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการบริษัท

2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และมีหน้าที่กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัทฯ รวมทั้งกำกับดูแลให้การบริหารจัดการเป็นไปตามเป้าหมายและแนวทางเพื่อประโยชน์ระยะยาวแก่ผู้ถือหุ้นภายใต้กรอบข้อกำหนดของกฎหมายและหลักจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ ขณะเดียวกันก็คำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท

(1) นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทฯ ได้จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้การจัดทำคู่มือการกำกับดูแลกิจการมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางแก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว โดยบริษัทฯ จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายดังกล่าวเป็นประจำทุกปี

(2) หลักจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ

บริษัทฯ มีเจตนารมณ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างโปร่งใส มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทได้กำหนดข้อพึงปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติ ดังนี้

- (ก) จรรยาบรรณว่าด้วยความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น
- (ข) จรรยาบรรณว่าด้วยความสัมพันธ์ต่อลูกค้า
- (ค) จรรยาบรรณว่าด้วยความสัมพันธ์ต่อคู่ค้า คู่แข่งทางการค้า และเจ้าหนี้
- (ง) จรรยาบรรณว่าด้วยความรับผิดชอบต่อพนักงาน
- (จ) จรรยาบรรณว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ บริษัทฯ จะประกาศและแจ้งให้พนักงานทุกคนรับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

(3) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทฯ มีนโยบายบริหารจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผลและเป็นอิสระภายใต้กรอบจริยธรรมที่ดี เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ โดยกำหนดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับรายการที่พิจารณาเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของตนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้บริษัททราบ และต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณา รวมถึงไม่มีอำนาจอนุมัติในรายการดังกล่าว

บริษัทฯ มีนโยบายในการทำรายการเกี่ยวข้องกัน และรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่สอดคล้องกับกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(4) การควบคุมภายใน

บริษัทฯ ได้จัดให้มีระบบควบคุมภายในเพื่อกำกับดูแลและการควบคุมภายใน ทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยบริษัทฯ มีการจัดตั้งสำนักตรวจสอบภายในของบริษัทฯ เพื่อทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในและรายงานผลต่อคณะกรรมการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบที่วางไว้

(5) การบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ ได้จัดให้มีการกำหนดนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งองค์กร รวมทั้งการกำกับดูแลให้มีระบบ หรือกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อลดผลกระทบต่อธุรกิจของบริษัทอย่างเหมาะสม

(6) รายงานของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงิน โดยมีฝ่ายบัญชีและผู้สอบบัญชีมาช่วยประชุมกัน และนำเสนอรายงานทางการเงินต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส โดยคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งสารสนเทศทางการเงิน

3. การประชุมคณะกรรมการบริษัทและการประเมินตนเอง

บริษัทฯ จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยทุกไตรมาส และมีการประชุมพิเศษเพิ่มเติมตามความจำเป็น โดยมีการกำหนดวาระประชุมชัดเจนล่วงหน้า และมีวาระพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำ บริษัทฯ จะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้กรรมการทุกท่านล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันประชุม เพื่อให้คณะกรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมประชุม เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน และจะจัดให้มีการบันทึกรายงานการประชุมและจัดเก็บรวบรวมเอกสารที่รับรองแล้วเพื่อใช้ในการอ้างอิงและสามารถตรวจสอบได้ โดยในการประชุมทุกครั้ง ควรจัดให้มีผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลและรายละเอียดประกอบการตัดสินใจที่ถูกต้องและทันเวลา

ในการลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ถือมติของเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการหนึ่งคนมีหนึ่งเสียง โดยกรรมการที่มีส่วนได้เสียในวาระใดจะไม่เข้าร่วมประชุมและใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในวาระนั้น ทั้งนี้ ในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมจะออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทสนับสนุนให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินงาน โดยมีการกำหนดหัวข้อที่จะประชุมชัดเจนก่อนที่จะวัดผลการประเมินดังกล่าว เพื่อรวบรวมความเห็นและนำเสนอต่อที่ประชุม

4. ค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนของกรรมการ คือ ค่าตอบแทนรายเดือน และค่าเบี้ยประชุม ซึ่งจะต้องอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยจะคำนึงถึงความเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ส่วนผู้บริหารจะได้รับผลตอบแทนที่เป็นเงินเดือนและโบนัสประจำปี โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัท

เป็นสำคัญ ทั้งนี้ คำตอบแทนรายปีของคณะกรรมการและผู้บริหารรวมกันจะต้องไม่เป็นจำนวนที่สูงผิดปกติเมื่อเทียบกับผลตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารโดยเฉลี่ยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจะคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นเป็นหลัก

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเพื่อพิจารณารูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการเพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ

5. การพัฒนากรรมการบริษัทและผู้บริหาร

คณะกรรมการบริษัทมีนโยบายส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้มีการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องในระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัท เช่น กรรมการบริษัท กรรมการตรวจสอบ ผู้บริหาร และเลขานุการบริษัท เป็นต้น เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง การฝึกอบรมและให้ความรู้จากกระทำการภายในบริษัท หรือใช้บริการของสถาบันภายนอกก็ได้

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการหรือมีกรรมการเข้าใหม่ ฝ่ายจัดการจะจัดให้มีเอกสารและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการเข้าใหม่ รวมถึงจัดให้มีการแนะนำลักษณะธุรกิจ และแนวทางการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่กรรมการใหม่

คณะกรรมการบริษัทจะจัดให้มีการหมุนเปลี่ยนงานที่ได้รับมอบหมายตามความถนัดของผู้บริหารและพนักงาน โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของงานและเวลาเป็นหลัก โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะกำหนดช่วงเวลาและพิจารณาผลการปฏิบัติงานดังกล่าวเพื่อเป็นแผนพัฒนาและสืบทอดงานของบริษัท ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้บริหารและพนักงานให้มีความรู้ ความสามารถในการทำงานมากขึ้นและให้สามารถทำงานแทนกันได้

9.2 โครงสร้างการจัดการ

โครงสร้างการจัดการของบริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยคณะกรรมการ จำนวน 4 ชุด คือ คณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน โดยมีรายละเอียดดังนี้

9.2.1 คณะกรรมการบริษัท

ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

- (1) ปฏิบัติหน้าที่ และกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง ความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
- (2) กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ ทิศทางของธุรกิจ นโยบาย เป้าหมาย แผนธุรกิจ งบประมาณ โครงสร้างการบริหารจัดการ และอำนาจอนุมัติของบริษัทและบริษัทย่อยตามที่ฝ่ายจัดการนำเสนอ และกำกับดูแลการบริหารงานและผลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ คณะกรรมการชุดย่อยของบริษัทหรือบุคคลใดๆ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่บริษัทและผู้ถือหุ้น
- (3) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายจัดการ และ/หรือ คณะกรรมการชุดย่อยของบริษัทอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้บรรลุกลยุทธ์และเป็นไปตามแผนงานและงบประมาณ
- (4) ดำเนินการให้บริษัทและบริษัทย่อยมีระบบงานบัญชีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และจัดให้มีการรายงานทางการเงินและการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ รวมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมภายใน และระบบตรวจสอบภายในที่เพียงพอและเหมาะสม

- (5) กำหนดกรอบและนโยบายสำหรับการกำหนดเงินเดือน การปรับขึ้นเงินเดือน การกำหนดเงินโบนัส ค่าตอบแทน และบำเหน็จรางวัลของผู้บริหาร รวมถึงดูแลระบบกลไกการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารที่เหมาะสม
- (6) พิจารณานุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท
- (7) พิจารณาประเมินและทบทวนลักษณะความเสี่ยงที่บริษัทประสบอยู่หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อบริษัท (Identification of Risk) และกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท (Risk Appetite)
- (8) พิจารณากำหนดและทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงทั้งภายนอก และภายในบริษัทให้มีความครอบคลุม และสอดคล้องกับกลยุทธ์และทิศทางของธุรกิจ ทั้งนี้ ต้องครอบคลุมความเสี่ยงอย่างน้อย 4 ประการ ดังนี้
 - (ก) ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk)
 - (ข) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk)
 - (ค) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ (Strategic Risk)
 - (ง) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Risk)
- (9) พิจารณากำหนดและทบทวนกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้สามารถประเมิน ติดตามผล และกำกับดูแลระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- (10) พิจารณากำหนดงบประมาณและวิธีการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและอาจเกิดขึ้นกับบริษัท เพื่อใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงานตามสถานการณ์ความเสี่ยงแต่ละประเภท รวมถึงกำหนดโครงสร้างและแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง เพื่อทำหน้าที่ประเมินและติดตามผลการจัดการความเสี่ยง
- (11) สอบทานนโยบายในการกำกับดูแลกิจการและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงการต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption) ของบริษัท และพิจารณานุมัติรายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการและความรับผิดชอบต่อสังคมและการต่อต้านคอร์รัปชันประจำปีจัดทำโดยคณะกรรมการชุดย่อยที่ได้รับมอบหมาย
- (12) ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ ในกรณีที่กรรมการรายใดมีส่วนได้เสียในธุรกรรมใดที่ทำกับบริษัท หรือมีส่วนได้เสียในการถือหุ้นในบริษัทและ/หรือบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นหรือลดลง ให้กรรมการรายดังกล่าวแจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า
- (13) แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ตามความเหมาะสม
- (14) แต่งตั้งเลขานุการบริษัท และ/หรือ เลขานุการคณะกรรมการบริษัท เพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการบริษัท ในการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทเป็นไปตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- (15) ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น
- (16) จัดทำรายงานประจำปี และรับผิดชอบต่อการจัดทำและเปิดเผยงบการเงินเพื่อแสดงถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

- (17) จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปีภายใน 4 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัท
- (18) พิจารณานุมัติเรื่องต่างๆ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มของบริษัทอย่างเป็นธรรม
- (19) จัดให้มีการกำหนดแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท
- (20) ทบทวนและแก้ไขกฎบัตรคณะกรรมการบริษัทให้สอดคล้องกับสภาพการณ์
- (21) มอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการบริษัทได้

ทั้งนี้ การมอบหมายอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทนั้น จะไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจ หรือมอบอำนาจช่วงที่ทำให้คณะกรรมการบริษัท หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริษัทสามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัท หรือบริษัทย่อยของบริษัท ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบาย และหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทพิจารณานุมัติไว้

ทั้งนี้ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทตามตารางอำนาจอนุมัติแสดงไว้ในส่วนโครงสร้างการ จัดการ หัวข้ออำนาจดำเนินการ

9.2.2 คณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

- (1) สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ
- (2) สอบทานให้บริษัทมีระบบควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพและพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- (3) สอบทานให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลใช้บังคับกับบริษัทและ/หรือธุรกิจของบริษัท
- (4) พิจารณาคัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- (5) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจจะมีผลขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลใช้บังคับกับบริษัทและ/หรือธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
- (6) จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยจะต้องมีการลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบและต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - (ก) ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
 - (ข) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท
 - (ค) ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมีผลใช้บังคับกับบริษัทและ/หรือธุรกิจของบริษัท
 - (ง) ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี

- (จ) ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - (ฉ) จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - (ช) ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (Charter)
 - (ซ) รายการอื่นใดที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
- (7) ตรวจสอบและสอบสวนผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ และมีอำนาจในการว่าจ้างหรือผู้นำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาช่วยงานตรวจสอบและสอบสวน
- (8) ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น
- (9) หากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร
- (ก) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - (ข) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน
 - (ค) การฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมีผลใช้บังคับกับบริษัท และ/หรือธุรกิจของบริษัท
- (10) ให้ความเห็นต่อฝ่ายจัดการเกี่ยวกับการแต่งตั้ง เลิกจ้าง ผลการดำเนินงาน งบประมาณ และอัตราของฝ่ายตรวจสอบภายใน
- (11) สอบทานและให้ความเห็นในรายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการและความรับผิดชอบต่อสังคมและการต่อต้านคอร์รัปชันประจำปี ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการชุดย่อยที่ได้รับมอบหมาย
- (12) ทบทวนกระบวนการการกำกับดูแลกิจการและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงการต่อต้านคอร์รัปชันของบริษัท
- (13) ทบทวนและเสนอแก้ไขกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์
- (14) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

9.2.3 คณะกรรมการบริหาร

ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร

- (1) จัดทำและกำหนดนโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์ แผนธุรกิจ งบประมาณ โครงสร้างการบริหารงาน และอำนาจการบริหารงานเพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทเห็นชอบ และดำเนินการตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท รวมถึงตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (2) เป็นผู้บริหารจัดการและควบคุมดูแลการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทั่วไปของบริษัท
- (3) อนุมัติการเข้าทำสัญญาและ/หรือธุรกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจปกติของบริษัทฯ (เช่น การซื้อขาย การลงทุนหรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อการทำธุรกรรมตามปกติของบริษัทฯ และเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ) ภายในวงเงินตามที่กำหนดไว้ในอำนาจอนุมัติ (Authority Limits) หรือตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

- (4) อนุมัติการกู้ยืมเงิน และการขอสินเชื่อใดๆ จากสถาบันการเงิน การให้กู้ยืม ตลอดจนการจำนำ จำนอง หรือเข้าเป็นผู้ค้ำประกันของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ภายในวงเงินตามที่กำหนดไว้ในอำนาจอนุมัติ (Authority Limits) หรือตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด
 - (5) อนุมัติแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยอยู่ภายใต้กรอบงบประมาณที่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทในแต่ละปี
 - (6) กำหนดกรอบและนโยบายสำหรับการกำหนดเงินเดือน การปรับขึ้นเงินเดือน การกำหนดเงินโบนัส ค่าตอบแทน และบำเหน็จรางวัลของพนักงานและผู้บริหาร (ที่ไม่ใช่ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร)
 - (7) ดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทหรือตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด
 - (8) ทบทวนและเสนอแก้ไขกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์
 - (9) มอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการบริหาร
- ทั้งนี้ การมอบอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารนั้นจะไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจหรือมอบอำนาจช่วงที่ทำให้คณะกรรมการบริหารหรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริหารสามารถอนุมัติ รายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรือ อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัท ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตาม นโยบายและหลักเกณฑ์ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติไว้

ทั้งนี้ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารตามตารางอำนาจอนุมัติแสดงไว้ในส่วนโครงสร้างการ จัดการ หัวข้ออำนาจดำเนินการ

9.2.4 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

- (1) กำหนดคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการสรรหากรรมการบริษัท (รวมถึงสมาชิกในคณะกรรมการชุด ย่อยของบริษัท) และผู้บริหารระดับสูง และพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมในด้านความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเพื่อเสนอชื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาแต่งตั้ง และ/หรือ นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งต่อไป (แล้วแต่กรณี)
- (2) พิจารณาความเป็นอิสระของกรรมการอิสระแต่ละท่านเพื่อให้แน่ใจว่ากรรมการอิสระของบริษัทเป็นผู้มี คุณสมบัติครบถ้วน
- (3) พิจารณารูปแบบและกระบวนการในการพัฒนาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เพื่อให้สอดคล้องกับธุรกิจ ของบริษัทฯ และสภาวะการณ์
- (4) พิจารณารูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทน (ไม่ว่าจะอยู่ในรูปเงินสด หลักทรัพย์ หรืออื่นใด) ของกรรมการบริษัท กรรมการชุดย่อยของบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหารให้เหมาะสม เป็นธรรม และเป็นไปตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (5) พิจารณาเกณฑ์ประเมินผลประธานเจ้าหน้าที่บริหารและนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาให้ ความเห็นชอบ
- (6) ทบทวนและเสนอแก้ไขขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาฯ ให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์

- (7) ดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทหรือตามนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

9.3 การสรรหาและการแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน จะเป็นผู้พิจารณาหลักในการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาเป็นกรรมการบริษัท (รวมถึงสมาชิกในคณะกรรมการชุดย่อยของ บริษัท) และผู้บริหารระดับสูง และพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมในด้านความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ เพื่อเสนอชื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาแต่งตั้ง และ/หรือ นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งต่อไป

9.3.1 กรรมการบริษัท

องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- (1) คณะกรรมการบริษัทไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท
- (2) คณะกรรมการบริษัทให้มีจำนวนตามที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นกำหนด แต่ต้องมีจำนวนอย่างน้อย 3 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดนั้นต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย
- (3) คณะกรรมการบริษัทจะต้องประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการบริษัทเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็น “ประธานกรรมการบริษัท” และในกรณีที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร อาจพิจารณาเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งหรือหลายคนเป็น “รองประธานกรรมการบริษัท” ก็ได้

การแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัท สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- (1) คณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้ทำหน้าที่สรรหาและเสนอชื่อบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท เพื่อนำเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติเลือกตั้งต่อไป
- (2) ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้เลือกตั้งกรรมการบริษัท แต่ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการบริษัทสามารถเลือกตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการได้ ทั้งนี้ บุคคลซึ่งเข้ารับตำแหน่งเป็นกรรมการในกรณีดังกล่าวให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน
- (3) ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าจำนวนกรรมการจะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสาม โดยกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกให้กลับเข้ามารับตำแหน่งได้ ทั้งนี้ กรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทนั้นให้จับสลากกัน ส่วนปีหลังๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับเลือกตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งได้อีกวาระหนึ่ง ทั้งนี้ กรรมการอิสระจะมีวาระการดำรงตำแหน่งรวมไม่เกิน 9 ปี เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทจะเห็นว่าบุคคลนั้นสมควรดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระของบริษัทต่อไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดคุณสมบัติไว้ ดังนี้

- (1) เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจและมีเวลาอย่างเพียงพอที่จะอุทิศความรู้ความสามารถและปฏิบัติหน้าที่แก่บริษัทได้

- (2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องไม่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้นตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และ/หรือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกาศกำหนด (รวมเรียกว่า “กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง”)
- (3) ไม่เป็นบุคคลซึ่งประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทฯ หรือเข้าเป็นหุ้นส่วน หรือกรรมการในนิติบุคคลอื่นซึ่งประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทฯ ไม่ว่าจะทำเพื่อประโยชน์ของตนหรือผู้อื่น เว้นแต่จะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง
- (4) กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติเกี่ยวกับความเป็นอิสระตามที่บริษัทกำหนดและเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่กำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระ และต้องสามารถดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกรายได้เท่าเทียมกันและไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ยังต้องสามารถเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทโดยให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระได้

ทั้งนี้ บริษัทฯ กำหนดให้กรรมการที่ไม่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารเป็นกรรมการที่เป็นอิสระจากฝ่ายจัดการและผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมและเป็นผู้ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทในลักษณะที่จะให้มีข้อจำกัดในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นอิสระและจะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติม คือ

- (ก) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
- (ข) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงานที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ
- (ค) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
- (ง) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้ง

ความสัมพันธ์ทางธุรกิจดังกล่าว รวมถึงการทำรายการทางการเงินที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ หรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงินด้วยการรับหรือให้กู้ยืม ค่าประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติการณ์อื่นทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นผลให้บริษัทหรือคู่สัญญาที่มีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่ร้อยละสามของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัทหรือตั้งแต่ยี่สิบล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกันตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน โดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าว ให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่างหนึ่งปีก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน

- (จ) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้ง
- (ฉ) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทและไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับการเลือกตั้ง
- (ช) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
- (ซ) ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
- (ฌ) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ

9.3.2 กรรมการตรวจสอบ

องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงินอย่างเพียงพอในการทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการตรวจสอบเลือกกรรมการตรวจสอบ 1 คน ให้ดำรงตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และแต่งตั้งเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เกี่ยวกับการนัดหมายการประชุม จัดเตรียมวาระการประชุม นำส่งเอกสารประกอบการประชุม และบันทึกรายงานการประชุม

การแต่งตั้งและดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ให้คณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการอิสระของบริษัทเป็นกรรมการตรวจสอบ โดยวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบซึ่งพ้นตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบได้อีก

ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือไม่อาจดำรงตำแหน่งจนครบกำหนดวาระ ซึ่งส่งผลให้มีจำนวนกรรมการตรวจสอบต่ำกว่า 3 คน คณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นควรจะต้องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบรายใหม่ให้ครบถ้วนในทันทีหรืออย่างช้าภายใน 3 เดือนนับจากวันที่จำนวนกรรมการตรวจสอบไม่ครบถ้วน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ ไว้ดังนี้

- (1) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนในการเป็นกรรมการอิสระตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และ/หรือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกาศกำหนด
- (2) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
- (3) ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
- (4) มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ และมีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน มีความรู้และประสบการณ์ในด้านบัญชีหรือการเงินอย่างเพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

9.3.3 การสรรหากรรมการและผู้บริหารสูงสุด

การสรรหากรรมการ

ในการแต่งตั้งกรรมการ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 1 ราย จากจำนวนคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนทั้งหมด 3 ราย มีหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาคัดเลือกและกลั่นกรองบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามข้อบังคับของบริษัทฯ และเป็นผู้เสนอชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อให้ได้กรรมการมืออาชีพ และมีความหลากหลาย และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อขอความเห็นชอบจากกรรมการ จากนั้นจะนำเสนอรายชื่อกรรมการดังกล่าวต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเป็นผู้เลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์ต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาและดูแลให้คณะกรรมการบริษัท มีขนาดและองค์ประกอบที่เหมาะสม รวมถึงมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยกรรมการจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนได้เปิดโอกาสให้กรรมการและผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อกรรมการที่มีคุณสมบัติเหมาะสม

การแต่งตั้งกรรมการผ่านที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

- (1) ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการให้ถือว่าผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับ 1 หุ้นต่อ 1 เสียง

- (2) ผู้ถือหุ้นจะใช้สิทธิเลือกเพียงบุคคลเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนกรรมการที่จะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น
- (3) ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิเลือกบุคคลมากกว่าหนึ่งคนเป็นกรรมการ ผู้ถือหุ้นมีสิทธิลงคะแนนเสียงให้แก่บุคคลแต่ละท่านนั้นได้เท่ากับจำนวนคะแนนเสียงที่ตนมีอยู่ ทั้งนี้ โดยจะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้
- (4) บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาดเพื่อให้ได้จำนวนกรรมการที่จะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการผู้นั้นจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยบุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนเข้ามาแทน

การสรรหาผู้บริหารสูงสุด

ในการสรรหาผู้มาดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร / ประธานกรรมการบริหาร / กรรมการผู้จัดการของบริษัทฯ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะเป็นพิจารณาเบื้องต้น ในการกลั่นกรองและสรรหาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมในด้านความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ บริษัทฯ และเข้าใจธุรกิจของบริษัทฯ เป็นอย่างดี และสามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่บริษัทฯ กำหนดไว้ได้ เพื่อนำเสนอชื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาแต่งตั้ง

9.4 การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) มีนโยบายการลงทุนและบริหารงานในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยจะลงทุนในธุรกิจที่มีความเกี่ยวเนื่อง ใกล้เคียง หรือก่อให้เกิดประโยชน์และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

นอกจากนี้ ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมนั้น บริษัทฯจะส่งตัวแทนของบริษัทฯ ซึ่งมีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับธุรกิจที่บริษัทฯลงทุนเข้าเป็นกรรมการในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทฯ ดังกล่าว โดยตัวแทนดังกล่าวอาจเป็นประธานกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการ ผู้บริหารระดับสูง หรือบุคคลใดๆ ของบริษัทฯที่ปราศจากผลประโยชน์ขัดแย้งกับธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้บริษัทฯสามารถควบคุมดูแลกิจการ และการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมได้เสมือนเป็นหน่วยงานหนึ่งของบริษัท บริษัทฯจึงกำหนดให้ตัวแทนของบริษัทฯจะต้องบริหารจัดการธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อย และ/หรือ บริษัทร่วมนั้นๆ นอกจากนี้ การส่งตัวแทนเพื่อเป็นกรรมการในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังกล่าวให้เป็นไปตามสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯ และ/หรือ ข้อตกลงร่วมกันในกรณีของบริษัทร่วม

ทั้งนี้ บริษัทฯจะติดตามผลประกอบการและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมอย่างใกล้ชิด รวมถึงกำกับให้มีการจัดเก็บข้อมูลและบันทึกบัญชีของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมให้บริษัทตรวจสอบ

9.5 การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญต่อการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลภายในของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ มีนโยบายห้ามมิให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทฯนำข้อมูลต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์

ของบริษัทฯ หรือข้อมูลหากมีการเปิดเผยออกไปแล้วจะทำให้บริษัทฯ เสียหาย หรือเสียเปรียบ ถือเป็นข้อมูลที่เป็นความลับและความสำคัญ รวมถึงข้อมูลภายในของบริษัทที่ยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณชนไปเปิดเผยหรือแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าจะได้รับผลตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ บริษัทฯได้กำหนดแนวทางป้องกันการรั่วไหลข้อมูลภายในโดยให้ความรู้แก่กรรมการและผู้บริหารของบริษัทเกี่ยวกับหน้าที่ในการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในมาตรา 59 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 275 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) รวมทั้งการรายงานการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งหลักทรัพย์ของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 246 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 298 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) เพื่อเป็นการเตรียมการให้บริษัทฯ รวมถึงกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่มีความพร้อมที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน และนำเอาหุ้นสามัญของบริษัทเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

9.6 ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

สำหรับงวดปีบัญชี 2559 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ คือ บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทย สอบบัญชี จำกัด จำนวน 2,064,766 บาท สำหรับการตรวจสอบและสอบทานงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

สำหรับงวดปีบัญชี 2560 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ คือ บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทย สอบบัญชี จำกัด จำนวน 2,723,300 บาท สำหรับการตรวจสอบและสอบทานงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

สำหรับงวดปีบัญชี 2561 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ คือ บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทย สอบบัญชี จำกัด จำนวน 3,267,100 บาท สำหรับการตรวจสอบและสอบทานงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

ทั้งนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีและสำนักงานที่ผู้สอบบัญชีสังกัดข้างต้นไม่เป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ

ค่าตอบแทนอื่น (Non-Audit Fee)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนอื่น ให้แก่ผู้สอบบัญชีใน ปี 2559 ปี 2560 และปี 2561

9.7 การนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 ไปปรับใช้

คณะกรรมการมีกระบวนการในการทบทวนการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางธุรกิจ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

9.8 การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

เพื่อเป็นการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561 บริษัทฯจึงได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นดำเนินการดังนี้

- (1) บริษัทฯได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นระเบียบวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้า ก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ตั้งแต่วันที่ 22 ธันวาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2561
- (2) บริษัทฯได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้า ก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ตั้งแต่วันที่ 22 ธันวาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2561

ซึ่งปรากฏว่าในช่วงเวลาดังกล่าว ไม่มีผู้ถือหุ้นท่านใดเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นระเบียบวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้าและไม่มีผู้ถือหุ้นท่านใดเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้า

9.9 การพัฒนากรรมการ

เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และเกิดมุมมองความคิดที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจของบริษัทได้ บริษัทได้มีการสนับสนุนให้กรรมการเข้ารับการอบรม กับสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสถาบันอื่นๆ รวมทั้งเข้าร่วมสัมมนาเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน โดยมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นรากฐานสำคัญ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอื่น อันจะนำไปสู่การเติบโตทางธุรกิจและเพิ่มมูลค่ากิจการในระยะยาว โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมอบรม/สัมมนา ในปี 2561 ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	วันที่อบรม/สัมมนา	หลักสูตรอบรม/สัมมนา
ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ดิเรก ลาวัณย์ศิริ	16 กรกฎาคม 2561	Corporate Governance Orientation for New Listed Company / ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐวุฒิ ปังกร	16 กรกฎาคม 2561	Corporate Governance Orientation for New Listed Company / ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
	25-26 ตุลาคม 2561	Risk Management Program for Corporate Leaders (RCL) (14/2018) / สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	26 เมษายน 2561	วิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจ จากผลสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารบริษัทจดทะเบียน (CEO Survey) / ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
	16 กรกฎาคม 2561	Corporate Governance Orientation for New Listed Company / ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
	ตุลาคม 2561	Family Business Governance (FBG) / สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หมายเหตุ : อยู่ระหว่างการอบรม
นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ^{1/}	28 มีนาคม 2561	การชักชวนความเข้าใจมาตรการเตือนผู้ลงทุน / ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
	20 เมษายน 2561	Smart Disclosure Program (SDP) / ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
	16 กรกฎาคม 2561	Corporate Governance Orientation for New Listed Company / ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ^{1/}นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคณะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561

9.10 รายการการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ

ลำดับ	รายชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้น (หุ้น)
1	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ดิเรก ลาวัณย์ศิริ	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
2	พลตำรวจเอกวรพงษ์ ชิวปรีชา	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
3	ดร.วิฑูรย์ สิมะโชคดี	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
4	นางรวิฐา พงศ์นุชิต	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชภูมิ ปัทมกร	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
6	นางธนิภา พวงจำปา	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
7	นายรัชชัย สุเมธโชติเมธา	290,760,803
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	206,756,858
8	นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา	206,756,858
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	290,760,803
9	นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา	930,661
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
10	นายธนาพน สุเมธโชติเมธา	930,661
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-
11	นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ^{1/}	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-

หมายเหตุ :

เป็นข้อมูลจากการปิดสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น (XO) ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2561

^{1/}นางสาวณัฐภัสสร เจียมวิจิตรกุล ได้ลาออกจากกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยทุกคณะ โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561

10. ความรับผิดชอบต่อสังคม

10.1 นโยบายภาพรวม

บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibilities) โดยมุ่งเน้นการประกอบกิจการด้วยความดูแลเอาใจใส่ต่อผู้มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ซึ่งบริษัทหวังว่าการดำเนินธุรกิจภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมพร้อมกับการเจริญเติบโตของบริษัทควบคู่กันไปด้วย

10.2 การดำเนินงานและการจัดทำรายงาน

บริษัทได้สื่อสารนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับพนักงานด้วยการชี้แจงในที่ประชุม และผ่านการปฐมนิเทศของพนักงานในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร สภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อสร้างความเข้าใจ และสำนึกในหน้าที่ของตนในความรับผิดชอบต่อการส่งมอบบริการสินค้าและบริการที่ดีสู่ผู้บริโภคและสังคม และได้เปิดเผยนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท www.sakolenergy.com

ด้วยความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคม คณะกรรมการบริษัทจึงได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2559 และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

บริษัทฯ มุ่งเน้นที่จะประกอบธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นธรรม มีจรรยาบรรณ และตั้งมั่นที่จะแข่งขันทางการค้าตามหลักจริยธรรมในการประกอบการค้า กฎหมาย และหลักการแข่งขันทางการค้าอย่างเสมอภาคกัน รวมถึงปฏิเสธพฤติกรรมใด ๆ ก็ตามที่ขัดขวางการแข่งขันอย่างเป็นธรรม เช่น การแสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งทางการค้า การเรียก รับ และไม่ให้ผลประโยชน์ใดๆ ที่ไม่สุจริตทางการค้าในการจัดซื้อเครื่องจักร เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้เคารพต่อสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น โดยบริษัทฯ มีนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา อาทิ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นต้น อีกทั้ง บริษัทฯ มีโครงการรณรงค์การส่งเสริมและปลูกจิตใต้สำนึกให้แก่บุคลากรของบริษัทในทุกระดับชั้นให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัทฯ มีการบริหารกิจการบนพื้นฐานความโปร่งใส มีจริยธรรม ยึดมั่นในหลักการการกำกับดูแลกิจการ และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีรายละเอียดปรากฏในนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการต่อต้านทุจริตและการติดสินบน (Anti-Corruption and Bribery) ของบริษัท

3. การเคารพสิทธิมนุษยชน

บริษัทฯ มีนโยบายสนับสนุนและเคารพการปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยการปฏิบัติต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นพนักงาน ชุมชน และสังคมรอบข้างด้วยความเคารพในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงความเสมอภาคและเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน ไม่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน และไม่เลือกปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของเชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา ภาษา สีผิว เพศ อายุ การศึกษา สภาพทางร่างกาย หรือสถานะทางสังคม รวมถึงจัดให้มีการดูแลไม่ให้อารมณ์ของธุรกิจของบริษัทเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น การใช้แรงงานเด็ก และการคุกคามทางเพศ เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ส่งเสริมให้มีการเฝ้าระวังการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิทธิมนุษยชน โดยจัดให้มีการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และช่องทางในการร้องเรียนสำหรับผู้ได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิอันเกิดจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และดำเนินการเยียวยาตามสมควร

ทั้งนี้ เพื่อให้การเคารพสิทธิมนุษยชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทฯ ได้ดำเนินการสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรของบริษัทปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน

4. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม

บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม อันเป็นปัจจัยที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าของกิจการและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันและการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนของบริษัทฯ ในอนาคต ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. เคารพสิทธิของพนักงานตามหลักสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน
2. จัดให้มีกระบวนการจ้างงาน และเงื่อนไขการจ้างงานเป็นธรรม รวมถึงการกำหนดค่าตอบแทน และการพิจารณาผลงานความดีความชอบภายใต้กระบวนการประเมินผลการทำงานที่เป็นธรรม
3. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร โดยจัดให้มีการอบรม สัมมนา ฝึกอบรม รวมถึงส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนา และฝึกอบรมวิชาการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถศักยภาพของบุคลากร รวมถึงปลูกฝังทัศนคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และการทำงานเป็นทีมแก่บุคลากร
4. จัดให้มีสวัสดิการด้านต่างๆ สำหรับพนักงานตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ประกันสังคม เป็นต้น และนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด เช่น ประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น รวมถึงการให้เงินช่วยเหลือประเภทต่างๆ แก่พนักงาน เช่น เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น
5. จัดให้มีบริการตรวจสุขภาพประจำปีแก่บุคลากรทุกระดับชั้นของบริษัท โดยพิจารณาจากปัจจัยความเสี่ยงตามระดับ อายุ เพศ และสภาพแวดล้อมในการทำงานของแต่ละบุคคล
6. ดำเนินการให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยและมีสุขอนามัยในสถานที่ทำงานที่ดี โดยจัดให้มีมาตรการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และเสริมสร้างให้พนักงานมีจิตสำนึกด้านความปลอดภัย รวมถึงจัดการฝึกอบรม และส่งเสริมให้พนักงานมีสุขอนามัยที่ดี และดูแลสถานที่ทำงานให้ถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัยอยู่เสมอ
7. เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถแสดงความคิดเห็น หรือร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม หรือการกระทำที่ไม่ถูกต้องในบริษัท รวมถึงให้การคุ้มครองพนักงานที่รายงานเรื่องดังกล่าว

5. ความรับผิดชอบต่อลูกค้า

บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาสินค้าและบริการของบริษัทและบริษัทในเครือเพื่อความพึงพอใจและประโยชน์สูงสุดของลูกค้าและยึดมั่นในการปฏิบัติต่อลูกค้าด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ลูกค้าเสมือนเป็นบุคคลในครอบครัวของบริษัทฯ ดังนี้

1. บริษัทฯ คำนึงถึงคุณภาพและประสิทธิภาพในการให้บริการของบริษัท ซึ่งนอกเหนือจากการพัฒนาระบบการบริหารการบริการที่มีคุณภาพแล้ว บริษัทฯ ยังใส่ใจในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเพื่อให้ลูกค้าได้รับบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด
2. บริษัทฯ ยึดมั่นในการตลาดที่เป็นธรรม โดยมีนโยบายในการดำเนินการให้ลูกค้าได้รับข้อมูลเกี่ยวกับบริการของบริษัทที่ถูกต้อง ไม่บิดเบือน คลุมเครือ หรือโฆษณาเกินจริง เพื่อให้ลูกค้ามีข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอในการตัดสินใจ
3. บริษัทฯ คำนึงถึงความปลอดภัยของลูกค้า และมุ่งมั่นที่จะให้ลูกค้าได้รับบริการที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยตามมาตรฐานและกฎระเบียบข้อบังคับด้านความปลอดภัยในระดับสากล และตามที่

กฎหมายกำหนด รวมถึงมีการพัฒนาและปรับปรุงพัฒนาบริการอยู่เสมอ เพื่อให้ลูกค้ามีความมั่นใจในคุณภาพมาตรฐาน และความปลอดภัยของบริการของบริษัท

4. บริษัทฯ จัดให้มีระบบลูกค้าสัมพันธ์เพื่อใช้ในการสื่อสารติดต่อกับลูกค้า รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของบริการอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางโทรศัพท์ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว
5. บริษัทฯ จะรักษาข้อมูลของลูกค้าไว้เป็นความลับ และจะไม่ใช้ข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในทางที่มิชอบ
6. บริษัทฯ จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า และระหว่างลูกค้ากับบริษัทให้ยั่งยืน

6. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทฯ ดำเนินการและควบคุมให้การผลิตสินค้าและการให้บริการของบริษัทฯ และบริษัทฯ ในเครือมีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1. บริษัทฯ มีการออกแบบและพัฒนากระบวนการผลิต เครื่องจักร อุปกรณ์ให้สามารถควบคุมมลพิษและ/หรือลดมลพิษโดยให้ครอบคลุมเรื่องน้ำเสีย ฝุ่น ก๊าซ รวมทั้งของเสียต่างๆ
2. บริษัทฯ กำหนดผู้มีส่วนที่รับผิดชอบต่อที่เกี่ยวกับกระบวนการผลิต ควบคุมเครื่องจักร อุปกรณ์ โดยต้องควบคุมดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกินกว่าที่มาตรฐานกำหนดไว้ และต้องควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. บริษัทฯ มีนโยบายในการลดการเกิดขยะหรือของเสีย และให้ความร่วมมือในการกำจัดขยะหรือของเสียด้วยวิธีการที่ถูกต้อง
4. บริษัทฯ มีการประเมินความเสี่ยง และผลกระทบในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัย ก่อนที่จะมีการลงทุนหรือร่วมทุนในกิจการใดๆ โดยบริษัทฯ ได้ดำเนินกิจการภายใต้แนวคิดการใส่ใจและรักษาสิ่งแวดล้อม
5. บริษัทฯ มีแนวปฏิบัติในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ วัสดุ หรือ อุปกรณ์ต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
6. บริษัทฯ มีมาตรการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น นโยบาย 3 R (Reduce, Reuse/Recycle, Replenish)

7. การร่วมพัฒนาชุมชนหรือสังคม

บริษัทฯ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม จึงมีนโยบายในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาสังคม ดังนี้

1. บริษัทฯ มีนโยบายสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับสังคม และชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่รอบสถานประกอบการของบริษัท
2. บริษัทฯ เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นสำหรับโครงการต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชุมชน รวมทั้งการเสนอความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานของบริษัท
3. บริษัทฯ ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามมาตรฐานหรือข้อตกลงระดับสากลในเรื่องต่างๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยป้องกันหรือลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

4. บริษัทฯ มีนโยบายที่จะให้การสนับสนุนทางการศึกษาแก่เยาวชนโดยการสนับสนุนเงินทุนการศึกษา สนับสนุนอุปกรณ์เสริมทักษะเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ แก่โรงเรียนและการจัดกิจกรรมบูรณาข้ามชมและทาสื่ออาคารโรงเรียน
5. บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการดำเนินงานของบริษัทด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
6. บริษัทฯ ส่งเสริมให้พนักงานของบริษัทมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

10.3 การดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อความรับผิดชอบต่อสังคม (ถ้ามี)

-ไม่มี-

10.4 การร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม และกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ได้จัดกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยตัวอย่างกิจกรรมเพื่อชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อมสามารถสรุปได้ดังนี้

- (1) กิจกรรม “การถ่ายทอดความรู้สู่เยาวชน เรื่องก๊าซธรรมชาติ” ประจำปี 2555 ณ โรงเรียนวัดโคกกรุง จังหวัดสระบุรี

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยบริษัทฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติให้กับเยาวชนภายในสถานศึกษา เพื่อให้เยาวชนมีความรู้เกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติผ่านกิจกรรมนันทนาการ โดยมุ่งหวังให้เยาวชนเข้าใจและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

- (2) กิจกรรม “การถ่ายทอดความรู้สู่เยาวชน เรื่องก๊าซธรรมชาติ” ประจำปี 2555 ณ โรงเรียนวัดป่าจัว จังหวัดปทุมธานี เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยบริษัทฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติให้กับเยาวชนภายในสถานศึกษา เพื่อให้เยาวชนมีความรู้เกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติผ่านกิจกรรมนันทนาการ โดยมุ่งหวังให้เยาวชนเข้าใจและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

- (3) กิจกรรม “สังคมพลังงานสีเขียวสร้างได้” เนื่องในวันเด็กแห่งชาติประจำปี โดยจัดต่อเนื่องกันตั้งแต่ปี 2557-2560

เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยบริษัทฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติให้กับชุมชน และมีกิจกรรมนันทนาการที่สอดแทรกความรู้ให้เยาวชนได้ร่วมสนุกควบคู่ไปกับความรู้จากการเล่นเกม

(4) กิจกรรม “เล่นบุญ”

วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือและสงเคราะห์เด็กพิการทางสมอง โดยแจกทุนอาหารกลางวัน และพาเด็กพิการทางสมองและปัญญา เที้ยวและทัศนศึกษา ณ สวนสนุกดรีมเวิลด์ พร้อมทั้งมอบสิ่งของและเลี้ยงอาหารเย็นให้กับเด็กผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท สากล เอนเนอจี ไปโอแมส พาวเวอร์ 15 จำกัด (บริษัทย่อย)

(5) กิจกรรม “งานปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำตามโครงการบริหารจัดการและเพิ่มผลผลิตเกษตรปลอดภัยฯ”

บริษัทฯ เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปราง อำเภอแก่งคอย เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ชุมชน ณ อ่างเก็บน้ำโป่งก้อนเส้า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ในวันที่ 15 ธันวาคม 2559

(6) กิจกรรม “บริจาคข้าวสารแก่โรงเรียนในชุมชน” ปี 2556

บริษัทฯ มอบข้าวสารให้แก่โรงเรียนในชุมชนบริเวณใกล้เคียงกับที่ตั้งของบริษัทฯ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในด้านอาหารแห้งอย่างสม่ำเสมอ ณ โรงเรียนบ้านเชียงรากน้อย ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

(7) กิจกรรม “บริจาคตู้ทำน้ำเย็นให้แก่โรงเรียนในชุมชน” ปี 2556

บริษัทฯ มอบตู้กดน้ำเย็น พร้อมเครื่องกรองน้ำให้แก่โรงเรียนบ้านเชียงรากน้อย จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้เด็กนักเรียนใช้กดดื่มได้อย่างสะดวก ปลอดภัย ทดแทนตู้กดน้ำดื่มเดิมที่ชำรุด

(8) กิจกรรม “สนับสนุนข้าวสารแก่เยาวชนด้อยโอกาส”

บริษัทฯ มอบข้าวสารพร้อมน้ำดื่มให้แก่เยาวชนด้อยโอกาสเพื่อสนับสนุนเด็กนักเรียนที่มีฐานะยากจนทั้งหมด 120 คน จากโรงเรียน 6 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนวัดศรัทธาเรืองศรี โรงเรียนวัดหนองสองห้อง โรงเรียนวัดบ้านบุริการม โรงเรียนวัดห้วยคงคาราวาส โรงเรียนวัดเขาลาดวนาราม และโรงเรียนวัดท่ามะปราง จังหวัดสระบุรีในวันที่ 22 สิงหาคม 2559

(9) กิจกรรม “รณรงค์การรักษาความสะอาด”

บริษัทฯ ดำเนินกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดในย่านชุมชนใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของสถานีก๊าซธรรมชาติของบริษัทฯ ทั้ง 2 สถานี ได้แก่ สถานีก๊าซธรรมชาติหลักเอกราชจังหวัดปทุมธานี และสถานีก๊าซธรรมชาติหลักเอกราชจังหวัดสระบุรี ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2560

(10) กิจกรรมรณรงค์ กลับบ้านปลอดภัย

บริษัทฯ ได้มอบเงินสนับสนุน กิจกรรม เครือข่ายลดอุบัติเหตุ ส่งมอบความห่วงใย รณรงค์ “กลับบ้านปลอดภัย” เทศกาลสงกรานต์ ปี 2560 เร่งสร้างความตระหนักกับผู้ใช้รถใช้ถนน “ดื่มไม่ขับ - ไม่ขับเร็ว” ลดอุบัติเหตุ ลดความสูญเสียช่วงเทศกาลในช่วง 7 วันอันตรายช่วงเทศกาลสงกรานต์ ณ อบต.ท่ามะปราง และอบต. ห้วยแห้ง จังหวัดสระบุรี ในวันที่ 12 เมษายน 2560

(11) กิจกรรม “โครงการ CSR คืบความดีสู่สังคม”

บริษัทฯ ได้จัดกิจกรรม คืบความดีสู่สังคม เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พ่อหลวงรัชการที่ 9 เป็นการทำกิจกรรมสร้างความรักความสามัคคี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของพนักงานทุกระดับชั้น ด้วยการทาสีโรงเรียน ณ โรงเรียนบ้านท่าแค อำเภอเด่นมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี และสร้างฝายชะลอน้ำตามแนวพระราชดำริ ณ หมู่บ้านองธิ จังหวัดกาญจนบุรี

- กิจกรรมทาสีโรงเรียน ณ โรงเรียนบ้านท่าแค อำเภอเด่นมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

- กิจกรรมสร้างฝายชะลอน้ำตามแนวพระราชดำริ ณ หมู่บ้านองธิ จังหวัดกาญจนบุรี

(12) กิจกรรม “โครงการล้อเลื่อนเพื่อคนพิการ”

บริษัทฯ ได้จัดทำโครงการล้อเลื่อนเพื่อคนพิการ ร่วมกับมูลนิธิคนพิการ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมอันเป็นประโยชน์แก่คนพิการทั่วประเทศ และเพื่อเป็นองค์กรหรือสถานสาธารณกุศล ลำดับที่ 551 ของประกาศกระทรวงการคลัง โดยบริษัทได้มอบอะไหล่สำหรับประกอบรถวีลแชร์ และรถสามล้อโยกจำนวน 3 คัน แต่มูลนิธิคนพิการไทย

(13) กิจกรรม “SKE ปันรักเพื่อน้อง”

บริษัทฯ ได้จัดกิจกรรม “SKE ปันรักเพื่อน้อง” เป็นกิจกรรมแบ่งปันเพื่อสังคมโดยการมอบเงินและสิ่งของช่วยเหลือสถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โรงเรียนประชาสงเคราะห์บ้านห้วยโป่ง 318 ถนนสุขุมวิท ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2561

(14) กิจกรรม “CSR เก็บขยะบริเวณชายหาด”

บริษัทฯ ได้จัดกิจกรรม CSR เก็บขยะบริเวณชายหาด เป็นการตอบแทนสังคมปลูกจิตสำนึกสร้างความรักความสามัคคีความ และการมีจิตสาธารณะ อีกทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดสาธารณะ ณ บริเวณ หาดพลา ตำบลพลา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2561

(15) กิจกรรม “Big Cleaning Day ”

บริษัทฯ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรม “Big Cleaning Day ” ทำความสะอาดในย่านชุมชนใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของสถานีก๊าซธรรมชาติของบริษัทฯ ทั้ง 2 สถานี ได้แก่ สถานีก๊าซธรรมชาติปทุมธานี ในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2561 และสถานีก๊าซธรรมชาติสระบุรี ในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2561

สาขาปทุมธานี

สาขาสระบุรี

11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

11.1 ความเห็นของคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของบริษัท

คณะกรรมการของบริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน จึงได้มอบหมายให้ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัทฯ ทำการประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน อีกทั้งได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบ สอบทานผลการประเมินการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจว่า การดำเนินธุรกิจของบริษัทมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งในด้านการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และจัดให้มีรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีคณะกรรมการอิสระจำนวน 5 ท่าน ซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาความเพียงพอเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน และให้ความเห็นชอบตามที่คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน ในด้านต่างๆ ตามแบบประเมินของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตาม 5 องค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วย (1) การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) (2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) (3) การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities) (4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication) (5) ระบบการติดตาม (Monitoring Activities) ว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัท สากลเอนเนอจี จำกัด (มหาชน) มีความเพียงพอและเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงที่สำคัญ สำหรับการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งได้มีการจัดบุคลากรเพื่อจะดำเนินงานตามระบบควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และติดตาม ควบคุม ดูแล การทำงานให้เป็นไปตามระบบควบคุมภายในที่ดี และสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผลการประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัทฯ ตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) สามารถสรุปสาระสำคัญจากความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ ที่มีระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ ทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้

1. **การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)** ซึ่งบริษัทมีการกำหนด นโยบาย ระเบียบงานปฏิบัติงาน โครงสร้างองค์กรไว้อย่างชัดเจน โดยเราให้ความสำคัญกับการบริหารงานที่โปร่งใส คือ การมีธรรมาภิบาล
2. **การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)** บริษัทได้กำหนดคู่มือการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกประเภทให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมถึงบริษัท ให้ความสำคัญในการป้องกันการทุจริตเป็นอย่างมาก โดยกำหนดนโยบายต่างๆ ขึ้นมาเพื่อป้องกัน เช่น นโยบายการต่อต้านการทุจริตและการติดสินบน และนโยบายการเข้าทำรายการระหว่างกัน เป็นต้น
3. **การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)** บริษัทได้มีการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกรรมต่างๆ ทั้งด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริหารงานทั่วไป รวมถึงด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ตลอดจนกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ ลำดับชั้นการอนุมัติ ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้พนักงานได้ถือปฏิบัติ
4. **ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)** บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารของบริษัทฯ ปัจจุบันบริษัทฯ อยู่ระหว่างการพัฒนาแบบ ERP เพื่อสามารถช่วยในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของทุกแผนกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งเรามีการสื่อสารกันอย่าง

สม่ำเสมอในทุกๆระดับ ผ่านทาง Mail การประชุม รวมถึงผ่านทาง APP Line ดังนั้นจะทำให้พนักงานทุกคน
รับทราบข่าวสารของบริษัททุกครั้ง

5. **ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)** บริษัทกำหนดให้มีการติดตามการปฏิบัติงานตามลำดับชั้นใน
สายการบังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติงานจากสำนักตรวจสอบภายใน ซึ่ง
รายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และทำการติดตามผลการปรับปรุงแก้ไขตามประเด็นข้อตรวจพบทุก
ไตรมาส

11.2 รายงานความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้รับการแต่งตั้งขึ้นตามมติของคณะกรรมการบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 4 ท่าน ประกอบด้วย (1) พล.ต.อ.วรพงษ์ ชิวปรีชา ประธานกรรมการตรวจสอบ (2) นายวิฑูรย์ สิมะโชติ กรรมการตรวจสอบ (3) นางรวิฐา พงษ์นุชิต กรรมการตรวจสอบ และ (4) นายอัฐวุฒิ ปภังกร กรรมการตรวจสอบ โดยมี นางสาวพิมล ชนชนะชัย ผู้จัดการสำนักตรวจสอบภายในของบริษัทฯ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ โดยให้ความสำคัญกับการสอบทานงบการเงิน การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี การสอบทานระบบการบริหารความเสี่ยง การสอบทานระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน การสอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ การสอบทานความถูกต้อง และความมีประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน รายงานการเงิน และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและ กฎหมาย รวมถึงการเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมทั้งสิ้น 7 ครั้ง โดยมีผู้สอบบัญชี และ ผู้ตรวจสอบภายในเข้าร่วมประชุมด้วย ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. สอบทานงบการเงินประจำปี 2560 และปี 2561 โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นสอดคล้องกับผู้สอบบัญชีว่า งบการเงินดังกล่าวมีความถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
2. สอบทานระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน เพื่อประเมินความเพียงพอ เหมาะสม และประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากรายงานการตรวจสอบภายใน และแบบการประเมินความเพียงพอของ บริษัทฯ ทั้งนี้ ไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งบริษัทฯ มีการดูแลรักษาทรัพย์สินที่เหมาะสม มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าบริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายในอย่างเพียงพอ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. สอบทานและให้ความเห็นต่อรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งผู้สอบบัญชีได้เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันทางการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินแล้ว และคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นสอดคล้องกับผู้สอบบัญชี รวมทั้งมีความเห็นว่ารายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมเหตุสมผล รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูล อย่างถูกต้องและครบถ้วน
4. พิจารณาคัดเลือก เสนอแต่งตั้ง และเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี ประจำปี 2561 เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ขออนุมัติที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาผลการปฏิบัติงาน ความเป็นอิสระ และ ความเหมาะสมของค่าตอบแทนแล้ว เห็นควรเสนอให้ว่าจ้าง บริษัท เคทีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ประจำปี 2561 พร้อมด้วยค่าสอบบัญชีปีละ 3,270,000.- บาท

โดยสรุปจากรายงานดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบมั่นใจได้ว่าระบบการควบคุมภายใน ของ บริษัทมีความเพียงพอและมีประสิทธิผล และการจัดทำรายงานทางการเงินประจำปีมีความถูกต้อง เปิดเผยครบถ้วน ตามมาตรฐาน รายงานทางการเงิน

ในนามคณะกรรมการตรวจสอบ

พลเดช อภิบาลรัตน์

(พล.ต.อ.วรพงษ์ ชิวปรีชา)

ประธานกรรมการตรวจสอบ

11.3 หัวหน้างานตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

ในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ วันที่ 5 เมษายน 2560 ได้แต่งตั้ง นางสาวพิมล ชนชนะชัย เป็นผู้จัดการสำนักตรวจสอบภายในของบริษัทฯ และรับผิดชอบควบคุมดูแลงานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ ตั้งแต่วันที่ 2561 เป็นต้นไป แทน บริษัท ดีลอยท์ จำกัด ที่สัญญาว่าจ้างสิ้นสุดลง

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคุณสมบัติ ของนางสาวพิมล ชนชนะชัย ผู้จัดการสำนักตรวจสอบภายในของบริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) แล้วเห็นว่า มีความเหมาะสมเพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เนื่องจากมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน มานานกว่า 15 ปี และผ่านหลักสูตรอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายในจากสถาบัน และหน่วยงานกำกับหลายแห่ง เช่น สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจากสภาวิชาชีพการบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นต้น โดยข้อมูลประวัติของ นางสาวพิมล ชนชนะชัย มีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ 3

12. รายการระหว่างกัน

12.1 สรุปรายละเอียดรายการระหว่างกันของบริษัทฯ กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นใน ปี 2560 และ ปี 2561

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลและนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ซึ่งสามารถสรุปความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ความสัมพันธ์
1. บริษัท ธารสุวรรณ จำกัด	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบธุรกิจขนส่งสินค้าประเภทเกษตรกรรม และ ตู้คอนเทนเนอร์ ถ่านหิน ปูนซีเมนต์ และ ก๊าซธรรมชาติ NGV 	<ul style="list-style-type: none"> มีการร่วมทุนร่วมกัน 2 ท่าน ได้แก่ นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา และนางอารีย์ สุเมธโชติเมธา นางอารีย์เป็นคู่สมรสของนายชัชชัย สุเมธโชติเมธา ซึ่งนางอารีย์ สุเมธโชติเมธา เป็นกรรมการบริษัทฯและเป็นผู้บริหารบริษัทฯ ในตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารอาวุโส นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา และนางอารีย์ สุเมธโชติเมธา เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ธารสุวรรณ จำกัดในสัดส่วนร้อยละ 57.85 และร้อยละ 41.32 ตามลำดับ ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	ความสัมพันธ์
2. บริษัท พีทีซี โกลดิ้ง จำกัด	<ul style="list-style-type: none"> ประกอบธุรกิจขายเชื้อเพลิงชีวมวล และให้เช่าพื้นที่สำนักงาน 	<ul style="list-style-type: none"> มีกรรมการร่วมกัน 3 ท่าน ได้แก่ นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา นายธนาพล สุเมธโชติเมธา และนายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา นางอารีย์ สุเมธโชติเมธา และนายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท พีทีซี โกลดิ้ง จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 50.00 และ 41.67 ตามลำดับ ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561 นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท พีทีซี โกลดิ้ง จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 8.33 ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561
3. บริษัท แม่กระทิง เพาเวอร์ จำกัด	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินธุรกิจ ผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า โดยใช้ชีวมวล เป็นเชื้อเพลิง ขนาดกำลัง 9.9 เมกะวัตต์ 	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 80% มีกรรมการร่วมกันจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา นายธนาพล สุเมธโชติเมธา และนายจักรพงษ์ สุเมธโชติเมธา
4. บริษัท อาร์ อี ไบโอฟูเอลส์ จำกัด	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับผลิตและจำหน่ายก๊าซไบโอมีเทน 9,000 กิโลกรัมต่อวัน 	<ul style="list-style-type: none"> บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 75% มีกรรมการร่วมกันจำนวน 1 ท่าน ได้แก่ นายธนาพล สุเมธโชติเมธา
5. คุณชัชชัย สุเมธโชติเมธา	-	<ul style="list-style-type: none"> ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ บริษัทฯ ถือหุ้นของบริษัทฯ ในสัดส่วนร้อยละ 31.265 ณ วันที่ 27 ธันวาคม 2561
6. คุณธนิภา พวงจำปา	-	<ul style="list-style-type: none"> ดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ

12.2 รายละเอียดรายการระหว่างกันของบริษัทฯ และบริษัทย่อยกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
1. บริษัท ธารสุวรรณ จำกัด	<p>รายได้ค่าสาธารณูปโภค</p> <p>เนื่องจากตามสัญญาที่ทำกับ บมจ.ปตท. ที่ให้บริษัทฯ ดำเนินการเป็นสถานีแม่สำหรับกระจายก๊าซธรรมชาติ กำหนดให้ผู้ให้บริการต้องมีการเตรียมพื้นที่ให้ บริษัทขนส่งที่ได้รับสัมปทานจาก บมจ. ปตท. ใช้เป็นสำนักงาน ทางบริษัทฯ จึงจำเป็นต้องให้บริการดังกล่าว และมีการเรียกเก็บค่าสาธารณูปโภคสำหรับบริการดังกล่าว โดยค่าสาธารณูปโภคที่เรียกเก็บจากบจก. ธารสุวรรณ เป็นอัตราเดียวกันกับอัตราที่บริษัทฯ เรียกเก็บจากบริษัทขนส่งรายอื่นๆ ที่ได้รับสัมปทานจาก บมจ. ปตท.</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายได้ค่าสาธารณูปโภค - รายได้ค้ำรับ 	<p>213,279.00</p> <p>30,092.00</p>	<p>165,198.00</p> <p>25,293.73</p>	<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>เนื่องจากการเข้าทำรายการดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญาที่บริษัทฯ เข้าทำกับ บมจ. ปตท. และบริษัทฯ เรียกเก็บค่าบริการ ในอัตราเดียวกับที่เก็บจากบริษัทอื่น ๆ รวมถึงการเรียกเก็บค่าบริการนี้ ทางสถานีแม่อื่น ๆ ก็มีการเรียกเก็บตามปกติ เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามความเหมาะสมและถือปฏิบัติเสมือนกับปฏิบัติต่อลูกค้าทั่วไป</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
2. บริษัท พีทีซี โกลด์มิ่ง จำกัด	ค่าเช่าสำนักงาน/ค่าบริการอื่นจากการเช่าสำนักงาน เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าพื้นที่สำนักงานตั้งอยู่ที่ 444 อาคารโอลิมเปียไทยทาวเวอร์ ถนนรัชดาภิเษก แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เนื้อที่รวมประมาณ 103 ตร.ม. จากบริษัท พีทีซี โกลด์มิ่ง จำกัด ระยะเวลาสัญญา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 - 31 ธันวาคม 2559 ในอัตราค่าเช่า 362 บาทต่อตร.ม. ต่อเดือน และค่าบริการอื่นจากการเช่าสำนักงาน จำนวน 55,929 บาทต่อเดือน หรือเทียบเป็นอัตราค่าบริการ 543 บาทต่อตร.ม. ซึ่งขอบเขตของบริการ ได้แก่ 1) การบริการดูแลและรักษาและบริการทั่วไป 2) บริการเครื่องปรับอากาศและการปรับภาวะอากาศ 3) บริการเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าภายในอาคาร 4) บริการให้ใช้ที่จอดรถภายในอาคาร			<u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u> สัญญาเช่าสำนักงาน/ค่าบริการอื่นกับในบริษัท พีทีซี โกลด์มิ่ง จำกัด สิ้นสุดสัญญาเช่าเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2560 แล้ว

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
2. บริษัท พีทีซี โฮลดิ้ง จำกัด (ต่อ)	<p>นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังสามารถใช้การบริการอื่นร่วมกับ บริษัท พีทีซี โฮลดิ้ง จำกัด อาทิ ค่าโทรศัพท์และค่าอินเทอร์เน็ต ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร ค่าพนักงานเดินเอกสาร ค่าน้ำมันรถเดินเอกสาร และค่าวัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย</p> <p>อย่างไรก็ตาม ค่าบริการอื่นจากการเช่าสำนักงานจะไม่รวมถึงค่าบริการอื่นๆ ซึ่งเป็นการเช่าพื้นที่นอกเวลาทำการ จะคิดตามสัดส่วนของเวลา</p> <p>ทั้งนี้เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2559 บริษัทได้ต่ออายุการเช่าสำนักงาน/ค่าบริการอื่นจากการเช่าสำนักงาน ระยะเวลาสัญญา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 - 31 ธันวาคม 2560 โดยมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เช่าเพิ่มขึ้นเป็น 230 ตร.ม. และเพิ่มอัตราค่าเช่าเป็น 370 บาทต่อตร.ม. ต่อเดือน และสำหรับค่าบริการอื่นจากการเช่าสำนักงาน เป็นจำนวน 126,500 บาท ต่อเดือน หรือเทียบเป็นอัตราค่าบริการ 550 บาท ต่อตร.ม.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเช่าสำนักงาน - ค่าบริการอื่นจากการเช่าสำนักงาน 	<p>1,021,200.00</p> <p>1,518,000.00</p>	<p>-</p> <p>-</p>	

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
3. บริษัท แม่กระทิง เพาเวอร์ จำกัด	<p><u>ค่าเช่าสำนักงานและค่าบริการ</u></p> <p>บริษัท แม่กระทิง เพาเวอร์ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2561 ได้ทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานบางส่วนและเครื่องใช้สำนักงาน ตั้งอยู่ที่ 252/108 (ปี) อาคารเมืองไทย-ภัทรคอมเพล็กซ์ ชั้นที่ 21 ถนนรัชดาภิเษก เขตห้วยขวาง แขวงห้วยขวาง เนื้อที่ประมาณ 5.8265 ตารางเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่ของบริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน) เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการของบริษัท แม่กระทิงฯ โดยกำหนดระยะเวลาเช่านับตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2561 – ธันวาคม 2561 ในอัตราค่าเช่าตารางเมตรละ 230.- บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,340.- บาท (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยผู้เช่าตกลงชำระค่าเช่าล่วงหน้าของเดือนกรกฎาคม และชำระค่าเช่าย้อนหลังของเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน ณ วันทำสัญญา รวมเป็นเงิน 3,328.39-บาท</p>			<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่าการที่บริษัทฯ ให้บริษัทแม่กระทิงฯ เช่าพื้นที่อาคารสำนักงานบางส่วนและเครื่องใช้สำนักงาน โดยมีการจัดทำสัญญาเช่าระหว่างกันไว้อย่างชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร อีกทั้งบริษัทฯ ได้รับคำตอบแทนจากการเช่าพื้นที่ดังกล่าวในอัตราที่เหมาะสม ถือเป็นการดำเนินการปกติของธุรกิจ ซึ่งมีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อกิจการโดยรวม</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ทำสัญญาบริการ ให้กับบริษัทแม่ กระทิ้งฯ ในวันดังกล่าว โดยมีขอบเขตในการให้บริการ ดังนี้ (1) บริการสำนักงานทั่วไป (2) บริการเครื่อง ตกแต่ง ระบบแอร์ ระบบไฟฟ้า และความปลอดภัย (3) บริการอื่นๆ โดยมีอัตราค่าบริการรายเดือนๆละ 11,600.- บาท (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งชำระ พร้อมกับค่าเช่าสถานที่ในอาคาร โดยผู้รับบริการตกลง ชำระค่าเช่าล่วงหน้าของเดือนกรกฎาคม และชำระ ค่าบริการย้อนหลังของเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน ณ วันทำสัญญา รวมเป็นเงิน 27,720.-บาท</p> <p>- รายได้ค่าเช่าสำนักงานและค่าบริการ</p>	-	98,902.39	

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>รายการว่าจ้างที่ปรึกษาด้านการบริหารและจัดการ</p> <p>บริษัท แมกกระทิง เพาเวอร์ จำกัด ได้ทำสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาด้านการบริหารและจัดการ กับบริษัทฯ ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2561 ให้เป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารงานก่อสร้างและจัดการ ซึ่งครอบคลุมงานด้านการเงิน บัญชี กฎหมาย การปรับโครงสร้างองค์กร และการบริหารงานทั่วไป โดยมีระยะเวลาให้บริการ นับตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2561 – ธันวาคม 2561 โดยคิดอัตราค่าจ้างเป็นรายเดือนๆ ละ 40,445.46 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 305,297.99.-บาท (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และกำหนดจ่ายค่าจ้างเป็นรายไตรมาสชำระทุกวันวันที่ 28 ของทุกไตรมาส ชำระงวดที่ 1 ในวันที่ 28 มิถุนายน 2561 จำนวน 62,625.23.- บาท</p> <p>- รายได้ค่าที่ปรึกษาด้านการบริหารและจัดการ</p>	-	305,297.99	<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่าการที่บริษัทฯ เป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารและจัดการให้แก่บริษัทฯ โดยได้จัดทำสัญญาว่าจ้างฯ ไว้อย่างชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร นั้น ถือเป็นรายการปกติของกิจการที่ดำเนินการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของบริษัทฯ ในเครือ และมีความสมเหตุสมผล เป็นประโยชน์ต่อกิจการโดยรวม</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>เงินให้กู้ยืมระยะสั้นและดอกเบี้ยเงินกู้ยืม</p> <p>ในเดือนกันยายน 2561 บริษัททำสัญญาเงินให้กู้ยืมระยะสั้นจำนวน 100.00 ล้านบาท กับ บริษัท แม่กระติงเพาเวอร์ จำกัด คิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับ $MOR+0.75\%+2\%$ ซึ่งมีกำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในวันที่ 23 มิถุนายน 2562 โดยผู้กู้ตกลงส่งจ่ายเช็คลงวันที่ล่วงหน้าเพื่อชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ย ณ วันที่ได้รับเงินกู้ในแต่ละงวด ซึ่งการเบิกเงินกู้เป็นงวดๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● งวดที่ 1 เบิกในวันที่ 24 กันยายน 2561 ไม่เกิน 45.0 ล้านบาท ● งวดที่ 2 เบิกในวันที่ 24 ตุลาคม 2561 ไม่เกิน 30.0 ล้านบาท ● งวดที่ 3 เบิกในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2561 ไม่เกิน 25.0 ล้านบาท <ul style="list-style-type: none"> - เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - ดอกเบี้ยรับ - ดอกเบี้ยค้างรับ 	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>16,000,000.00</p> <p>1,443,724.1</p> <p>125,470.68</p>	<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่าการให้เงินกู้ยืมแก่บริษัทย่อยนั้น ถือเป็นรายการที่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งมีความสมเหตุสมผลเป็นประโยชน์ต่อกิจการโดยรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p><u>เงินให้กู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยเงินกู้ยืม</u></p> <p>ณ วันที่ 21 ธันวาคม 2561 บริษัททำสัญญาเงินให้กู้ยืมระยะยาวจำนวนไม่เกิน 280.00 ล้านบาท กับ บริษัท แม่ กระทั่งเพาเวอร์ จำกัด คิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับ (MLR-2.50%)+2.75% ซึ่งมีกำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ครบภายใน 84 งวดนับตั้งแต่วันที่เบิกกู้และได้รับเงินกู้เรียบร้อยแล้ว โดยผ่อนชำระเงินต้น เป็นราย 3 เดือน (ไตรมาส) ส่วนดอกเบี้ยชำระเป็นรายเดือนทุกงวดเดือน ซึ่งการเบิกเงินกู้เป็นงวดๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● งวดที่ 1 ในวันที่ 25 ธันวาคม 2561 ไม่เกิน 35.0 ล้านบาท ● งวดที่ 2 ในวันที่ 28 ธันวาคม 2561 ไม่เกิน 110.0 ล้านบาท ● งวดที่ 3 ในวันที่ 30 เมษายน 2562 ไม่เกิน 135.0 ล้านบาท 			

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<ul style="list-style-type: none"> - เงินให้กู้ยืมระยะยาว - ดอกเบี้ยรับ - ดอกเบี้ยค้างรับ 	<ul style="list-style-type: none"> - - - 	<ul style="list-style-type: none"> 145,000,000 174,181.51 174,181.51 	

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
4. บริษัท อาร์อี โปเอนฟูเอลส์ จำกัด	<p>■ <u>รายการว่าจ้างที่ปรึกษาด้านการบริหารและการจัดการ</u></p> <p>บริษัท อาร์อี โปเอนฟูเอลส์ จำกัดได้ทำสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาด้านการบริหารและการจัดการ กับบริษัทฯ ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2561 ให้เป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารงานก่อสร้าง และการจัดการ ซึ่งครอบคลุมงานด้านการเงิน บัญชี กฎหมาย การปรับโครงสร้างองค์กร และการบริหารงานทั่วไป โดยมีระยะเวลาให้บริการ นับตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 – ธันวาคม 2561 โดยคิดอัตราค่าจ้างเป็นรายเดือนๆ ละ 20,542.23.-บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 220,828.98.-บาท (ยังไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และกำหนดจ่ายค่าจ้างเป็นรายไตรมาสชำระทุกวันที่ 28 ของทุกไตรมาส ชำระงวดที่ 1 ในวันที่ 28 มิถุนายน 2561 จำนวน 97,575.60.- บาท</p> <p>- รายได้ค่าที่ปรึกษาด้านการบริหารและการจัดการ</p>	-	470,599.38	<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่าการที่บริษัทฯ เป็นที่ปรึกษาด้านการบริหารและการจัดการให้แก่บริษัทฯ โดยได้จัดทำสัญญาว่าจ้างฯ ไว้อย่างชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร นั้น ถือเป็นการปกติกของกิจการที่ดำเนินการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของบริษัทในเครือ และมีความสมเหตุสมผล เป็นประโยชน์ต่อกิจการโดยรวม</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>■ เงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยเงินกู้ยืม</p> <p>ในเดือนเมษายน 2561 บริษัททำสัญญาเงินให้กู้ยืมระยะสั้นจำนวน 12 ล้านบาท กับ บริษัท อารีโอ ไบโอฟูเอลส์ จำกัด กำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายใน 7 วันนับจาก ได้รับเงินสนับสนุนจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน หรือภายใน 1 ปีนับจากวันที่ 18 เมษายน 2561 แล้วแต่กรณีใดถึงก่อนโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 11 ต่อปี</p> <p>■ ต่อมาในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2561 บริษัทฯได้จัดทำบันทึกข้อตกลงแนบท้ายสัญญาเงินกู้ฉบับลงวันที่ 18 เมษายน 2561 แก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเงินกู้ดังนี้</p> <p>1) ผู้กู้ตกลงชำระคืนดอกเบี้ยเงินต้นตามสัญญาเงินกู้ให้แก่ผู้ให้กู้ภายในวันที่ 18 เมษายน 2562 จำนวน 1,171,068.51 บาท</p>			<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่าการให้เงินกู้ยืมแก่บริษัทย่อนั้น ถือเป็นรายการที่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งมีความสมเหตุสมผลเป็นประโยชน์ต่อกิจการโดยรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>2) คู่สัญญาได้ตกลงกันขยายกำหนดระยะเวลาคืนเงินต้น จากเดิมชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ภายใน 7 วันนับจากได้รับเงินสนับสนุนจากกรมพัฒนาพลังงานฯ หรือภายใน 1 ปี นับจากวันที่ 18 เมษายน 2561 แก้ไขเป็น ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายเดือน จำนวน 72 เดือน พร้อมปรับลดอัตราดอกเบี้ยของเงินต้นตามสัญญาเงินกู้ เป็นร้อยละ 8% ต่อปี คิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินกู้ยืม - 12,000,000.00 - ดอกเบี้ยรับ - 889,643.84 - ดอกเบี้ยค้างรับ - 889,643.84 			

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
5. คุณชัชชัย สุเมธโชติเมธา	<p>การจดทะเบียนที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทย่อย</p> <p>ปัจจุบันบริษัทย่อย (SK15) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 15 ถนนประเสริฐมนูกิจ แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กทม. โดยที่อยู่ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ของคุณชัชชัย สุเมธโชติเมธา ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทฯ อย่างไรก็ตามคุณชัชชัยมีความยินยอมให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวในการเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทย่อย โดยไม่มีการจัดทำสัญญาใดๆ และไม่มีการคิดค่าตอบแทน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายที่อยู่ในการตั้งสำนักงาน 	ไม่มีค่าตอบแทน	ไม่มีค่าตอบแทน	<p>สำหรับการเข้าทำรายการดังกล่าว เป็นการใช้เพียงที่อยู่สำหรับตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทย่อย (SK 15) เท่านั้นโดยบริษัทไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ปัจจุบันบริษัทย่อยดังกล่าว ยังอยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาโครงการในอนาคตต่อไป อย่างไรก็ตามหากบริษัทย่อย (SK15) มีความชัดเจนในการพัฒนาโครงการ หรือสามารถหาพื้นที่ตั้งสำนักงานใหม่ได้แล้วนั้น ทาง SK15 ก็จะมีการย้ายที่ตั้งไปที่ใหม่ที่เหมาะสม</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>เห็นว่ารายการดังกล่าวไม่มีผลกระทบกับบริษัทและเกิดขึ้นอย่างสมเหตุผล</p>
	<p>รายการค้ำประกันสินเชื่อธนาคารพาณิชย์</p> <p>บริษัทฯ มีสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ ในวงเงินสินเชื่อรวมประมาณ 495 ล้านบาท และ 652.40 ล้านบาท ในปี 2560 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2561 ตามลำดับ โดยมีกรรมการบริษัทค้ำประกันสินเชื่อบริษัท ได้แก่</p>			<p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>กรรมการของบริษัทฯ ทำการค้ำประกันวงเงินสินเชื่อให้กับบริษัทฯ นั้น ถือเป็นปกติของธุรกรรมในการขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ดังนั้นคณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่า</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>1) คุณชัชชัย สุเมธโชติเมธา และ 2) คุณธนิภา พวงจำปา โดยการค้าประกันหนี้จำนวนรวม 90 ล้านบาท และ 35 ล้านบาท ตามลำดับ ณ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งได้มีหนังสือถดถอนการค้าประกัน ของ นายชัชชัย สุเมธโชติเมธา ตามสัญญาการค้าประกัน ฉบับลง วันที่ 13 สิงหาคม 2558 จำนวนเงินการค้าประกัน 87,390,000.- บาท</p> <p>■ ณ วันที่ 22 มิถุนายน 2561 ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งได้มี หนังสือปลดภาระการค้าประกันของนายชัชชัย สุเมธโชติเมธา และนางธนิภา พวงจำปา ทุกวงเงินสินเชื่อของบริษัทฯ โดยมีเงื่อนไขเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้บริษัทฯ ดำรงสัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่ของ ครอบคลุมสุเมธโชติเมธาในบริษัทฯ ไม่ต่ำกว่า 26% ของหุ้นทั้งหมดของบริษัทฯ - D/E Ratio ไม่เกิน 2 เท่า 			<p>รายการดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผล แล้ว เป็นไปเพื่อการดำเนินธุรกิจ</p> <p>ทั้งนี้ ณ 31 ธันวาคม 2561 กรรมการของ บริษัทฯ ปลดภาระการค้าประกันทุกวงเงินสินเชื่อ</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>■ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2561 ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งได้มีหนังสือปลดภาระการค้ำประกันของนายชัชชัย สุเมธโชติเมธา และนางธนิภา พวงจำปา สำหรับวงเงินค้ำประกัน จำนวน 90.0 ล้านบาท และ 35.0 ล้านบาท ตามลำดับ</p> <p>สรุปการค้ำประกันทั้งหมดคุณชัชชัย สุเมธโชติเมธา ซึ่งเป็นกรรมการบริษัท ได้เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ดังกล่าวโดยไม่มีค่าตอบแทนในการค้ำประกันดังกล่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะยาวและหนังสือค้ำประกัน 87,390,000 บาท - ค้ำประกันวงเงิน O/D 7,200,000 บาท - ค้ำประกันหนังสือค้ำประกันรวม 50,400,000 บาท - ค้ำประกันหนังสือค้ำประกัน, ค้ำประกันวงเงิน O/D และค้ำประกันตั๋วสัญญาใช้เงิน รวม 90,000,000 ล้านบาท 	ไม่มีค่าตอบแทน		
		ไม่มีค่าตอบแทน	-	
		ไม่มีค่าตอบแทน	-	
		ไม่มีค่าตอบแทน	-	

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p><u>รายการค้าประกันยานพาหนะ</u></p> <p>มีรายการค้าประกันสัญญาเช่ายานพาหนะ โดยมีกรรมการบริษัทคือ คุณชัชชัย สุเมธโชติเมธา เป็นผู้ค้าประกันการชำระหนี้ดังกล่าวโดยไม่มีคำตอบแทนในการค้าประกันดังกล่าวจนกว่าจะสิ้นสุดอายุสัญญา ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2558 บริษัทฯ มีสัญญาเช่ากับบริษัทลีสซิ่งในเครือธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง สำหรับรถประจำตำแหน่ง มีรายละเอียดดังนี้</p> <p>ค้าประกันสัญญาเช่ายานพาหนะมูลค่า 6,226,107 บาท</p> <ul style="list-style-type: none"> ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2561 บริษัทลีสซิ่งในเครือธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ได้ส่งหนังสือแจ้งปลดการค้าประกันของนายชัชชัย สุเมธโชติเมธา ซึ่งค้าประกันสัญญาเช่ารถยนต์ประจำตำแหน่งฉบับลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2558 	ไม่มีคำตอบแทน	-	<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>กรรมการของบริษัทฯ ทำการค้าประกันตามสัญญาเช่าพาหนะให้กับบริษัท ถือเป็นรายการปกติที่สามารถกระทำได้ เพราะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ดังนั้นคณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผลแล้ว เป็นไปเพื่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ</p> <p>ทั้งนี้ ณ 31 ธันวาคม 2561 กรรมการของบริษัทฯ ปลดภาระค้าประกันสัญญาเช่าซื้อรถยนต์แล้ว</p>
6. คุณธนิภา พวงจำปา	<p><u>รายการค้าประกันสินเชื่อธนาคารพาณิชย์</u></p> <p>บริษัทฯ มีสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ ในวงเงินสินเชื่อรวมประมาณ 495 ล้านบาท และ 652.40 ล้านบาท ในปี 2560 และ ปี 2561 ตามลำดับ โดยที่ผ่านมาในปี 2561 มีกรรมการ</p>			<p><u>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</u></p> <p>กรรมการของบริษัทฯ ทำการค้าประกันวงเงินสินเชื่อให้กับบริษัท นั้น ถือเป็นปกติของธุรกรรมในการขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>บริษัทค้าประกันสินเชื่อบริษัท ได้แก่ 1) คุณชัชชัย สุเมธโชติเมธา และ 2) คุณธนิภา พวงจำปา โดยการค้าประกันหนี้จำนวนรวม 90 ล้านบาท และ 35 ล้านบาท ตามลำดับ โดยไม่มีค่าตอบแทนในการค้าประกันดังกล่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> ณ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งได้มีหนังสือถดถอนการค้าประกัน ของ นางธนิภา พวงจำปา ตามสัญญาการค้าประกัน ฉบับลงวันที่ 13 สิงหาคม 2558 จำนวนเงินการค้าประกัน 33,610,000.- บาท ณ วันที่ 22 มิถุนายน 2561 ธนาคารแห่งหนึ่งได้มีหนังสือปลดภาระการค้าประกันของนายชัชชัย สุเมธโชติเมธา และนางธนิภา พวงจำปา ทุกวงเงินสินเชื่อของบริษัทฯ โดยมีเงื่อนไขเพิ่มเติม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ให้บริษัทฯ ดำรงสัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่ของครอบครัวสุเมธโชติเมธาในบริษัทฯ ไม่ต่ำกว่า 26% ของหุ้นทั้งหมดของบริษัทฯ D/E Ratio ไม่เกิน 2 เท่า 			<p>ดังนั้นคณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่ารายการดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผลแล้ว เป็นไปเพื่อการดำเนินธุรกิจ</p> <p>ทั้งนี้ ณ 31 ธันวาคม 2561 กรรมการของบริษัทฯ ปลดภาระการค้าประกันทุกวงเงินสินเชื่อ</p>

ชื่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกัน (บาท)		ความจำเป็นและความเหมาะสม ของรายการระหว่างกัน / ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ
		ปี 2560	ปี 2561	
	<p>■ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2561 ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งได้มีหนังสือปลดภาระการค้ำประกันของนาย ชัชชัย สุเมธโชติเมธา และนางธนิภา พวงจำปา สำหรับวงเงินค้ำประกัน จำนวน 90.0 ล้านบาท และ 35.0 ล้านบาท ตามลำดับ</p> <p>สรุปการค้ำประกันทั้งหมดคุณธนิภา พวงจำปา ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทฯ ได้เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ดังกล่าว โดยไม่มีค่าตอบแทนในการค้ำประกันดังกล่าว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค้ำประกันวงเงิน O/D 2,800,000 บาท - ค้ำประกันหนังสือค้ำประกัน 19,600,000 บาท - ค้ำประกันหนังสือค้ำประกัน, ค้ำประกันวงเงิน O/D และค้ำประกันตัวสัญญาใช้เงิน รวม 35,000,000.- บาท - ค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะยาว และหนังสือค้ำประกัน รวม 33,610,000 บาท 	<p>ไม่มีค่าตอบแทน</p> <p>ไม่มีค่าตอบแทน</p> <p>ไม่มีค่าตอบแทน</p> <p>ไม่มีค่าตอบแทน</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	

12.3 รายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อยมีการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปี 2561 ภายใต้หลักการพิจารณาการเข้าทำรายการ ดังนี้

12.3.1 ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกัน

ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562 ได้พิจารณาข้อมูล รายการระหว่างกันของบริษัทฯ ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบกับสอบถามข้อมูลต่างๆ จากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ รวมทั้งสอบทานข้อมูลตามที่ระบุในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมที่ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ แล้วเห็นว่า รายการระหว่างกันของบริษัทฯ ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นรายการที่เป็นไปเพื่อการดำเนินธุรกิจตามปกติของบริษัทฯ และเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป ในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน

12.3.2 นโยบายหรือแนวโน้มนำการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

บริษัทฯ จะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และข้อบังคับประกาศคำสั่งหรือข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนได้เสียจะไม่สามารถเข้าร่วมอนุมัติรายการดังกล่าวได้

ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้รายการระหว่างกันนั้นต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมกรรมการบริษัทฯ บริษัทฯ จะจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการทำรายการและความสมเหตุสมผลของรายการนั้นๆ ทั้งนี้ ในการเข้าทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป และรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป

การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่มีเงื่อนไขโดยทั่วไประหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อยกับกรรมการบริหารหรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ เสนอขออนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการบริษัท ให้คณะกรรมการบริหารสามารถอนุมัติการทำธุรกรรมดังกล่าวได้ หากรายการดังกล่าวมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกันด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการผู้บริหารที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ จะจัดทำรายงานสรุปการทำธุรกรรมดังกล่าวเพื่อรายงานในการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการประชุมคณะกรรมการในทุกไตรมาส

(2) การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป

การทำรายการที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไปจะต้องถูกพิจารณาและให้ความเห็นโดยคณะกรรมการตรวจสอบก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และข้อบังคับประกาศคำสั่งหรือข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการเกี่ยวข้องกัน

12.3.3 นโยบายทำรายการระหว่างกันในอนาคต

การเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกันของกลุ่มบริษัทฯ กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต บริษัทฯ จะปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ และสำนักงาน ก.ล.ต. ที่มีผลใช้บังคับ หากบริษัทฯ ประสงค์จะเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการระหว่างกันของกลุ่มบริษัทฯ กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือ อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต บริษัทฯ จะปฏิบัติตามนโยบายและขั้นตอนที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น อย่างเคร่งครัด